

**Pedagogicko-organizačné pokyny
na školský rok 2014/2015**

Bratislava 2014

Obsah

ÚVODNÉ SLOVO.....	3
1. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY	5
1.1. Organizácia školského roka.....	5
1.2. Generálna skúška testovania žiakov 5. ročníka základných škôl	5
1.3. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl	5
1.4. Maturitná skúška.....	5
1.5. Medzinárodné merania	6
1.6. Výchovno-vzdelávací proces.....	7
1.6.1. Znižovanie informačnej nerovnosti	7
1.6.2. Kontrola, efektívnosť	7
1.6.3. Predčitateľská a čitateľská gramotnosť.....	8
1.6.4. Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia	8
1.6.5. Cudzí jazyky	10
1.6.6. Náboženská výchova/etická výchova	10
1.6.7. Globálne vzdelávanie a environmentálna výchova.....	11
1.6.8. Školské knižnice	12
1.6.9. Zdravý životný štýl	12
1.6.10. Ľudské a detské práva.....	12
1.6.11. Bezpečnosť a prevencia	14
1.6.12. Výchovné poradenstvo	15
1.6.13. Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	15
1.6.14. Súťaže	16
1.6.15. Podnikateľské zručnosti.....	16
1.6.16. Finančná gramotnosť	17
1.6.17. Informačné a komunikačné technológie	17
1.6.18. Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov.....	18
2. ŠKOLY.....	18
2.1. Materské školy.....	18
2.2. Základné školy.....	20
2.3. Stredné školy	21
2.4. Školská integrácia.....	22
2.5. Špeciálne školy, špeciálne triedy.....	23
2.6. Základné umelecké školy	25
2.7. Jazykové školy.....	26

3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA	26
3.1. Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia	26
3.1.1. Školský klub detí	26
3.1.2. Centrum voľného času	26
3.1.3. Školský internát	27
3.2. Špeciálne výchovné zariadenia	27
3.3. Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie	28
3.4. Školské účelové zariadenia	30
3.4.1. Zariadenia školského stravovania	30
4. UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ	31
5. KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV	32
6. CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE	33
7. ÚČINNOSŤ	33
Príloha č. 1	34
Príloha č. 2	36
Príloha č. 3	38

ÚVODNÉ SLOVO

Vážení pedagogickí a odborní zamestnanci,
milí čitatelia,

stalo sa už dobrou tradíciou, že so začiatkom školského roka sa Vám dostáva do rúk publikácia Pedagogicko-organizačné pokyny. Tak ako po iné roky, aj tentokrát má ambíciu stať sa Vaším cenným pomocníkom a sprievodcom vo Vašej dôležitej práci. Verím, že jej obsah oceníte nielen Vy, pedagógovia, ale aj zriaďovatelia Vašich škôl a školských zariadení, príslušné školské úrady či ďalšie priamo riadené organizácie rezortu školstva. Pripravili sme ju totiž s úmyslom upriamiť Vaše kroky správnym smerom, priniesť užitočné informácie a zároveň poskytnúť potrebné odporúčania z hľadiska organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Uvedomujem si, že Vaša práca je skutočne náročná a pracovné nasadenie veľmi veľké. Reagovať na všetky trendy v našom školstve si neraz vyžaduje ďalšie aktivity nad rámec Vašich každodenných povinností, ktorým venujete mnoho času. Úsilie sprehľadniť systém najdôležitejších zmien a novínok je zo strany rezortu školstva len úprimnou snahou uľahčiť Vám túto neľahkú úlohu.

Niektoré novinky tohto školského roka možno pritom už teraz označiť za kľúčové, keďže zásadným spôsobom modifikujú charakter a obsahovú náplň vzdelávania, ďalšie sú len doladením predchádzajúcich systémových zmien, resp. vytvorením základných podmienok na aplikáciu novej legislatívy.

Snáď najviac očakávanou zmenou budú pre Vás – učiteľov materských škôl, základných škôl, gymnázií, ako aj základných umeleckých škôl aktualizované štátne vzdelávacie programy. Hoci sa vo vzdelávacom procese podľa nich začne postupovať až od 1. septembra 2015, s ich obsahom sa môžete oboznámiť už v súčasnosti. Verím, že tento čas bude pre Vás dostatočným priestorom na ich preštudovanie a s tým súvisiacu prípravu školských vzdelávacích programov. Už teraz Vám môžem povedať, že pri ich inovácii rezort školstva zohľadnil niekoľkokrát deklarovanú potrebu podporiť výučbu prírodovedných predmetov a matematiky a zároveň, v snahe čo najviac zabezpečiť ich uplatnenie v reálnych podmienkach vzdelávania, akceptoval aj mnohé pripomienky pedagogickej obce a širokej odbornej verejnosti.

Ďalšia nemenej dôležitá úloha čaká rezort školstva práve v oblasti súvisiacej s výsledkami našich žiakov v medzinárodnom certifikačnom meraní PISA 2012. Ako sa ukázalo, prvýkrát od roku 2003, kedy sa začalo uskutočňovať testovanie v našich podmienkach, boli výsledky slovenských žiakov vo všetkých troch oblastiach – matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti – významne nižšie ako priemerný výkon krajín OECD. Keďže rezort školstva vníma tieto závery ako vážny signál, za prioritné považujeme uskutočniť podrobnejšie analýzy spomínaných výsledkov, ktoré budú súvisieť s nastavením efektívnych zmien smerujúcich práve k zlepšeniu slovenského školstva.

Jedným z takýchto krokov je nepochybne sprísnenie kritérií na prijímanie žiakov na stredné školy s cieľom skvalitniť vzdelávanie na gymnáziách a posilniť charakter stredných odborných škôl. Po novom tak bude musieť žiak preukázať požadovaný priemerný prospech z povinných vyučovacích predmetov na konci predposledného ročníka a na konci 1. aj 2. polroku posledného ročníka jeho štúdia na základnej škole. Prostredníctvom projektu duálneho vzdelávania tiež intenzívne vytvárame podmienky na vstup zamestnávateľov do oblasti odborného vzdelávania s cieľom upraviť profil absolventa v súlade s potrebami trhu práce a zabezpečiť mu čo najlepšie uplatnenie.

Rovnako by som rád ocenil, že v procese skvalitňovania vzdelávacieho systému budeme naďalej využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov. Vďaka národným projektom budú môcť naši žiaci v blízkej budúcnosti absolvovať odbornú prípravu u svojich potenciálnych zamestnávateľov, v prostredí základných škôl rozvíjať svoje zručnosti dôležité pre ich profesijnú

orientáciu, či absolvovať on-line testovanie v národných certifikačných meraniach Testovanie 9 a Maturita on-line.

Pozornosť ministerstva školstva sa bude naďalej sústreďovať na ďalšiu digitalizáciu školstva v rámci programu Digipedia 2020, o čom svedčí aj množstvo projektov, ktoré sa postupne dostávajú do škôl.

Milé kolegyně a kolegovia,

verím, že nasledujúci školský rok bude úspešným rokom pre nás všetkých – učiteľov, odborných a nepedagogických zamestnancov, ale aj zamestnancov ministerstva školstva a ďalších organizácií, ktorí sa Vám snažia vytvárať potrebné legislatívne a metodické zázemie pre Vašu prácu. Dovoľte mi preto zaželať Vám v novom školskom roku veľa energie, trpezlivosti a vzájomného porozumenia na pracovisku.

Dušan Čaplovič, v. r.
minister školstva, vedy, výskumu a športu SR

1. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

1.1. Organizácia školského roka

1. Školský rok sa začína 1. septembra 2014. Školské vyučovanie sa začína **2. septembra 2014** (utorok).
2. Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí **30. januára 2015** (piatok).
3. Školské vyučovanie v druhom polroku sa začne **3. februára 2015** (utorok) a končí sa **30. júna 2015** (utorok).
4. Termíny školských prázdnin (okrem materských škôl) do roku 2017 sú uvedené v **prílohe č. 1**.
5. **V školskom roku 2014/2015** bude v období školského vyučovania spolu **187 vyučovacích dní, 43 sobôt a nedeľ, 25 dní prázdnin (z ktorých 7 dní pripadne na sviatky)** a ďalších **5 voľných dní sviatkov**. Obdobie školských prázdnin (*letné prázdniny*) bude trvať **62 dní**.
6. Podrobnosti o organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin ustanovuje § 2 ods. 6 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole. Prevádzka každej materskej školy (bez ohľadu na jej zriaďovateľa) sa v čase letných prázdnin prerušuje nepretržite najmenej na tri týždne.

1.2. Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl

1. Na vybraných základných školách bude **12. novembra 2014** prebiehať overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 5. Testovanie 5 sa uskutoční z predmetov slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra a matematika.
2. Informácie o Testovaní 5 sú zverejnené na www.nucem.sk.

1.3. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl

1. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl (okrem žiakov s mentálnym postihnutím) pod názvom Testovanie 9–2015 sa uskutoční **11. marca 2015** (streda) z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra.
2. Náhradný termín testovania sa uskutoční **24. marca 2015** (utorok).
3. S cieľom zvýšiť objektivitu priebehu testovania riaditelia základných škôl a stredných škôl na základe poverenia odboru školstva okresného úradu v sídle kraja (ďalej len „OŠ OÚ“) poveria úlohou externého dozoru pedagogických zamestnancov iných škôl, ktorí nemajú aprobáciu na testované predmety.
4. Na vybraných základných školách bude v období **február a máj 2015** prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 9.
5. Informácie o Testovaní 9-2015 sú zverejnené na www.nucem.sk.

1.4. Maturitná skúška

1. Riadny termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude v predmetoch:
  - a) slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra dňa **17. marca 2015** (utorok),

- b) anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk dňa **18. marca 2015** (streda),
  - c) matematika dňa **19. marca 2015** (štvrtok),
  - d) maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra dňa **20. marca 2015** (piatok).
2. Príslušné OŠ OÚ určia termíny internej časti maturitnej skúšky okrem písomnej formy jednotlivým stredným školám v ich územnej pôsobnosti v čase od **18. mája 2015 do 5. júna 2015**.
  3. Náhradný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční v termíne **14. – 17. apríla 2015**. Dni konania náhradného termínu pre jednotlivé predmety stanoví Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) na základe počtu prihlásených žiakov a zverejní ich najneskôr 1. apríla 2015.
  4. Opravný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky pre školský rok 2013/2014 sa uskutoční v termíne **3. – 8. septembra 2014**. Dni konania opravného termínu pre jednotlivé predmety stanoví NÚCEM na základe počtu prihlásených žiakov a zverejní ich najneskôr 1. augusta 2014.
  5. Opravný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky pre školský rok 2014/2015 sa uskutoční v termíne **3. – 8. septembra 2015**. Dni konania opravného termínu pre jednotlivé predmety stanoví NÚCEM na základe počtu prihlásených žiakov a zverejní ich najneskôr 1. augusta 2015.
  6. Na vybraných stredných školách bude v období **september – november 2014 a január – február 2015** prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre maturitnú skúšku.

1.5. Medzinárodné merania

1. **V septembri 2014** sa začne príprava hlavného merania medzinárodnej štúdie **OECD PISA 2015**, ktorej hlavnou testovanou oblasťou bude **prírodovedná gramotnosť**. Administráciu testovania na hodnotenie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti a tiež kolaboratívneho riešenia problémov pre túto štúdiu v Slovenskej republike zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými a strednými školami na jar v roku 2015. Súčasťou výskumu budú aj dotazníky pre riaditeľov a žiakov zúčastnených škôl. Hlavné testovanie bude prebiehať iba v elektronickej podobe.
2. **V septembri 2014** sa začne príprava hlavného testovania medzinárodnej štúdie **IEA TIMSS 2015**. Administráciu v Slovenskej republike zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými školami na jar 2015. Súčasťou výskumu sú aj dotazníky pre žiakov, rodičov týchto žiakov, riaditeľov a učiteľov vyučujúcich žiakov 4. ročníka zo škôl vybraných do vzorky. Výskum IEA TIMSS je zameraný na zisťovanie matematických a prírodovedných vedomostí a zručností žiakov 4. ročníka základných škôl.
3. **V novembri 2014** bude zverejnená predbežná správa obsahujúca prvé zistenia hlavného merania medzinárodnej štúdie **IEA ICILS 2013**, ktorá bola realizovaná elektronickou formou na vzorke žiakov 8. ročníka resp. zodpovedajúceho ročníka viacročných gymnázií. Databáza a Technická správa bude zverejnená v marci 2015. Hlavné testovanie štúdie ICILS prebehlo na Slovensku v apríli 2013 na 167 vybraných školách. Štúdia bola zameraná na testovanie **počítačovej a informačnej gramotnosti (CIL)**.
4. **V septembri 2014** sa začne príprava overovania nástrojov medzinárodnej štúdie **IEA PIRLS 2016**. Administráciu pilotného testovania v Slovenskej republike zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými školami na jar 2015. Súčasťou výskumu sú aj dotazníky pre žiakov, rodičov týchto žiakov, riaditeľov a učiteľov vyučujúcich žiakov 4. ročníka zo škôl vybraných do vzorky. Výskum IEA PIRLS je zameraný na monitorovanie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov 4. ročníka základných škôl a skúma viaceré úrovne porozumenia textov rozličného typu.

5. Informácie o medzinárodných testovaniach sú zverejnené na www.nucem.sk .

1.6. Výchovno-vzdelávací proces

1.6.1. Znižovanie informačnej nerovnosti

1. Na účel zníženia informačnej nerovnosti
  - a) Portál „Mapa regionálneho školstva“, ktorý je zverejnený na <http://mapaskol.iedu.sk>, bol doplnený o ďalšiu funkcionálnosť a boli pridané ďalšie druhy škôl a zariadení. Údaje sú priebežne aktualizované.
  - b) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) zverejňuje od 1. januára 2013 dvakrát ročne na svojom webovom sídle informáciu o uplatnení absolventov stredných škôl na trhu práce podľa jednotlivých krajov, stredných škôl, študijných odborov a učebných odborov. Aktuálne informácie o vývoji nezamestnanosti absolventov stredných škôl sú zverejňované na www.uips.sk.
  - c) Pre potenciálnych záujemcov o štúdium na strednej škole MŠVVaŠ SR zverejňuje informácie o trendoch vývoja a aktuálnom stave nezamestnanosti absolventov stredných škôl na www.minedu.sk v časti nezamestnanosť absolventov stredných škôl. Nezamestnanosť je v zverejnených materiáloch analyzovaná z agregovanej úrovne druhu strednej školy a regiónu až na úroveň jednotlivých odborov vzdelávania a škôl.

1.6.2. Kontrola, efektivita

1. Vnútroškolskú kontrolu zrealizovať pravidelnosťou, adresnosťou, účinnosťou vzhľadom na analýzu zistení, prijatých opatrení i kontrolou odstránenia zistených nedostatkov aj vo vyučovaní učiteľa a učení sa dieťaťa, žiaka.
2. Uplatňovaním primárnej funkcie a poslania poradných orgánov riaditeľa napomáhať internému vzdelávaniu učiteľov, skvalitňovaniu vyučovania učiteľov, monitorovaniu a hodnoteniu úrovne vzdelávacích výsledkov detí a žiakov.
3. Činnosť metodických orgánov zamerať na skvalitňovanie činnosti učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese, na monitorovanie úrovne vzdelávacích výsledkov detí a žiakov a analýzu zistení.
4. Ciele kontrolnej činnosti zamerať na využívanie dostupných učebníc, učebných pomôcok a didaktickej techniky vo výchovno-vzdelávacom procese.
5. Pre zástupcu riaditeľa základnej školy s materskou školou pre materskú školu vymedziť riadiace kompetencie kontroly a hodnotenia vrátane úrovne výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole.
6. Zamerať vnútornú kontrolnú činnosť na systematické sledovanie kvality výchovy a vzdelávania; na výchovu a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami; na odhaľovanie a odstraňovanie segregácie rómskych žiakov.
7. Oboznámiť sa s výstupnými materiálmi národného projektu „Externé hodnotenie kvality školy podporujúce sebahodnotiace procesy a rozvoj školy“ a využiť ich v praxi pri realizácii sebahodnotiaceho procesu školy. Výstupy z projektu sú zverejnené na www.ssiba.sk v časti Projekty ESF.

1.6.3. Predčitateľská a čitateľská gramotnosť

1. V materských školách rozvíjať predčitateľskú gramotnosť uplatňovaním špecifických metód; rozvíjať aktívne počúvanie s porozumením (čítaním veršov, rozprávok a príbehov s detským hrdinom, aktívnym zapájaním sa do aktivít školských knižníc a pod.), pri overovaní porozumenia vypočutého textu využívať metódy tvorivej dramatizácie; zámerne rozvíjať aktívnu slovnú zásobu detí.
2. Podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti detí a žiakov. Zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania pre oblasť čitateľskej gramotnosti je zverejnený na <http://www.minedu.sk/akreditacie-v-rezorte-skolstva/>.
3. Formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovať súťaže v čitateľských zručnostiach a populudňajšie čitateľské aktivity v školských kluboch detí.
4. V školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín s cieľom zvyšovania úrovne vyučovania slovenského jazyka a materinského jazyka odporúčame venovať zvýšenú pozornosť čítaniu s porozumením, klásť dôraz na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami a schopnosť argumentovať.
5. V školách s vyučovacím jazykom maďarským odporúčame rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v slovenskom jazyku ako v druhom, špecifickom cieľovom jazyku.
6. Využívať možnosť vzdelávania celého pedagogického zboru z ponuky vzdelávacích aktivít Metodicko-pedagogického centra (ďalej len „MPC“) v oblasti cieleného rozvíjania čitateľskej gramotnosti, resp. vzdelávania pre riadiacich zamestnancov škôl s obsahovým zameraním na tvorbu vlastnej stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti.

1.6.4. Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia

1. V materských školách, v ktorých sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny:
  - a) spracovať učebné osnovy tak, aby sa ich plnením rozvíjali aj komunikatívne kompetencie detí v štátnom jazyku,
  - b) podporovať aktívnu komunikáciu detí v spisovnej slovenčine uplatňovaním inovatívnych učebných postupov, dvojjazyčnou (bilingválnou) priebežnou komunikáciou (integrovane, vo všetkých organizačných formách, prepájaním materinského a štátneho jazyka),
  - c) pri osvojovaní štátneho jazyka postupovať v súlade s Metodickým listom na osvojovanie štátneho jazyka v materských školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín, ktorý je zverejnený na www.statpedu.sk.
2. V školách a školských zariadeniach dôsledne uplatňovať **zákaz všetkých foriem diskriminácie a segregácie**. Eliminovať nežiaduce javy, akými sú priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie alebo oddelenie rómskych žiakov v dôsledku ich etnickej príslušnosti (často v kombinácii so sociálnym znevýhodnením) od ostatných žiakov. Riešiť problémy detí a žiakov pochádzajúcich z marginalizovaných skupín, ktoré komplikujú proces ich prijímania do bežných škôl a školských zariadení, zaraďovania do bežných tried a následný výchovno-vzdelávací proces. Vytvárať vhodné podmienky na ich vzdelávanie v školách a triedach spolu s majoritnou populáciou. Neodporúčať vytvárať pre deti a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej len „SZP“) samostatné triedy (okrem nultého ročníka).
3. Zabezpečovať a plniť úlohy vyplývajúce z Revidovaného národného akčného plánu Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015 na roky 2011 – 2015 najmä:

- a) riešiť účasť detí zo SZP na predprimárnom vzdelávaní vo veku 4 až 6 rokov,
  - b) podporovať materské školy pri zavádzaní programov orientovaných na zlepšenie spolupráce s rodičmi rómskych detí a pri zapájaní asistentov učiteľa v materských školách,
  - c) dôsledne dodržiavať postupy prijímania žiakov do špeciálnych základných škôl,
  - d) zabezpečovať vykonávanie psychologickéj diagnostiky detí pred ich nástupom na povinnú školskú dochádzku výlučne v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“),
  - e) podporovať používanie rómskeho jazyka v predprimárnom a primárnom vzdelávaní a pri zápise na základnú a strednú školu zisťovať záujem rómskych rodičov o výučbu rómskeho jazyka.
4. Odporúčame školám zabezpečiť súčinnosť pri výskume MPC o postavení dieťaťa a žiaka zo SZP vo výchovno-vzdelávacom systéme Slovenskej republiky.
  5. Odporúča sa školám a školským zariadeniam zabezpečiť súčinnosť pri výskume IUVENTY zameranom na školské vzdelávacie programy na školách s vysokým zastúpením žiakov zo SZP s dôrazom na princípy inkluzívneho vzdelávania.
  6. V školách, ktoré vzdelávajú deti a žiakov zo SZP, v spolupráci so zriaďovateľmi, príslušnými úradmi práce sociálnych vecí a rodiny a komunitnými centrami prijímať opatrenia na zlepšenie dochádzky, správania a vzdelávacích výsledkov a pri výchove a vzdelávaní týchto detí a žiakov vytvárať vhodné individuálne podmienky.
  7. Zintenzívniť poradenskú a osvetovú činnosť pedagogických zamestnancov škôl pre zákonných zástupcov detí a žiakov zo SZP.
  8. Odporúčame informovať rodičov o možnostiach voľby školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo s vyučovaním predmetu materinský jazyk a literatúra národnostnej menšiny a v prípade záujmu zabezpečiť takéto vzdelávanie. V školách s vysokým počtom žiakov rómskej národnosti informovať rodičov o možnosti vyučovania rómskeho jazyka a literatúry a v prípade záujmu zabezpečovať uplatňovanie tohto práva.
  9. V súvislosti so začlenením rómskeho jazyka a literatúry a rómskych reálií do školských vzdelávacích programov (ďalej len „ŠkVP“) využiť ako pomôcku materiály pre jednotlivé stupne vzdelania zverejnené na www.statpedu.sk.
  10. Pri obsadzovaní miest pedagogických asistentov v školách s vysokým počtom detí a žiakov z marginalizovaných komunít prihliadať aj na ovládanie rómskeho jazyka.
  11. Vytvárať vhodné personálne, materiálo-technické podmienky na vyučovanie slovenského jazyka ako druhého jazyka.
  12. Pri vzdelávaní detí cudzincov sa odporúča školám postupovať podľa experimentálne overenej a schválenej pedagogickej dokumentácie zverejnenej na www.statpedu.sk. Jazykové kurzy pre deti cudzincov zabezpečujú organizačne a finančne OŠ OÚ.
  13. Podporovať účasť žiakov na projekte „Živé knižnice“, zameranom na výchovu mládeže k ľudským právam, tolerancii, odstraňovaniu predsudkov k menšinám, zdravotne a mentálne hendikepovaným a k marginalizovaným skupinám.
  14. MPC prostredníctvom Rómskeho vzdelávacieho, informačného, dokumentačného, poradenského a konzultačného centra (ďalej len „ROCEPO“), ktoré je integrálnou súčasťou regionálneho pracoviska MPC v Prešove a má celoslovenskú pôsobnosť, poskytuje odbornometodickú pomoc školám a školským zariadeniam v oblasti výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov zo SZP.
  15. Podporovať vzdelávanie učiteľov v oblasti interkultúrneho vzdelávania so zameraním na rómsky jazyk a kultúru. V tomto kontexte Štátny pedagogický ústav (ďalej len „ŠPÚ“) realizuje projekt „Inovatívne vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov základných škôl za účelom zvýšenia ich interkultúrnych kompetencií vo vzdelávacom procese rómskych

žiakov“, ktorý je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

1.6.5. Cudzie jazyky

1. Na hodinách cudzieho jazyka sa odporúča používať Európske jazykové portfólio ako nástroj autoevalvácie a podpory učenia sa cudzieho jazyka. Informácie sú zverejnené na <http://elp.ecml.at/>.
2. Pri vyučovaní cudzieho jazyka uplatňovať inovatívne metódy a formy výučby, ktoré u žiakov rozvíjajú samostatnosť a tvorivý prístup k práci, ako sú napr. projektové vyučovanie, obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie (CLIL), kaskádová metóda učenia sa a vyučovania, metóda učenia sa na stanovištiach. V nižších ročníkoch primárneho vzdelávania využívať najmä lingvomotorickú metódu - TPR (Total Physical Response), hru ako motivačnú didaktickú metódu, tvorivé zážitkové metódy, vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania a v sekundárnom vzdelávaní využívať personalizované učenie, inscenačné metódy, rolové úlohy vyplývajúce zo zážitkových možností žiakov, riadenú a voľnú diskusiu, riešenie problémových úloh a audio-/video-prezentácie riešenia úloh.
3. Pri vyučovaní cudzieho jazyka eliminovať memorovanie a uskutočňovať výučbu založenú na tréningu a rozvoji jazykových kompetencií s ohľadom na rôzne štýly učenia sa žiaka, jeho schopnosti a druh inteligencie.
4. Odporúča sa stredným školám, najmä stredným školám s bilingválnou formou výučby cudzieho jazyka, zúčastniť sa 8. ročníka súťaže pre mladých prekladateľov Juvenes Translatores 2014/2015. Informácie sú zverejnené na <http://ec.europa.eu/translatores>.
5. Nadalej organizovať školské kolá olympiád v cudzích jazykoch a zúčastňovať sa vyšších kôl týchto súťaží. Informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk.
6. Školám sa odporúča organizovať súťaže čitateľskej a prírodovednej gramotnosti v cudzom jazyku s využitím materiálov, úloh a zadaní medzinárodného testovania PISA a iných materiálov dostupných na internete. Prípravu na súťaže je možné najmä na základných školách realizovať v rámci využívania metódy CLIL (Content and Language Integrated Learning).
7. Priebežne sledovať informácie zverejnené na webovom sídle Európskeho centra pre moderné jazyky v meste Graz v Rakúsku www.ecml.at a zvážiť možnosť participovať v medzinárodných projektoch. Na tomto webovom sídle získajú školy podrobné informácie o organizácii Európskeho dňa jazykov ako aj vhodné a využiteľné materiály k oslavám viacjazyčnosti.
8. Školám sa odporúča organizovať súťaže a podujatia s cieľom rozvíjať a podporovať viacjazyčné prístupy na rôznych jazykových úrovniach. Príprava súťažných úloh si bude vyžadovať úzku spoluprácu učiteľov viacerých cudzích jazykov. Veľmi vhodné by bolo zdieľanie takýchto vypracovaných úloh medzi školami.

1.6.6. Náboženská výchova/etická výchova

1. Na vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine na vyučovanie náboženskej výchovy alebo etickej výchovy klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
2. Počas školského roka nemôže žiak prechádzať z povinne voliteľného predmetu náboženská výchova na povinne voliteľný predmet etická výchova a opačne.
3. Predbežné zisťovanie záujmu o vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova na nasledujúci školský rok zabezpečí škola na základe

písomného oznámenia zákonného zástupcu žiaka do 15 rokov veku. Počty žiakov v jednotlivých ročníkoch nahlási riaditeľ školy najneskôr do 15. júna zriaďovateľovi školy.

4. Riaditeľ školy v prípade, že počet žiakov je menší ako stanovuje norma, povolí vyučovanie náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na základe žiadosti cirkvi alebo náboženskej spoločnosti v čase vyučovania náboženskej výchovy inej cirkvi, etickej výchovy alebo v čase po ukončení vyučovania ostatných predmetov.

1.6.7. Globálne vzdelávanie a environmentálna výchova

1. V súlade s cieľmi a princípmi Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012-2016 sa školám odporúča:
  - a) uplatňovať globálne súvislosti a globálnu dimenziu v obsahu vzdelávania ŠkVP,
  - b) rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie si globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni,
  - c) zvyšovať povedomie detí a žiakov o globálnych témach, rozvíjať ich kritické uvedomovanie si sociálnych, environmentálnych, ekonomických a politických procesov vo svete,
  - d) využiť informácie, podporné materiály a inšpiráciu pri začleňovaní globálneho vzdelávania do obsahu rôznych vyučovacích predmetov zverejnených na www.globalnevzdelavanie.sk,
  - e) využiť metodické príručky „Globálne rozvojové vzdelávanie na základných školách“, ktoré sú určené pre 2. stupeň základných škôl v rámci vyučovania matematiky, geografie, občianskej náuky, výtvarnej a hudobnej výchovy.
2. Rozvíjať environmentálnu výchovu a vzdelávanie ako súčasť rozvoja osobnosti detí a žiakov zameranú najmä na vedenie k uvedomelej spotrebe zdrojov, povedomia v oblasti separácie odpadov, na vytváranie správnych postojov a správania detí a žiakov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia.
3. Školám sa odporúča spolupracovať s environmentálnymi centrami a strediskami a neziskovými organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti na podporu skvalitnenia environmentálnej výchovy a vytvárania vhodných podmienok k zdravému spôsobu života v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju.
4. Školám sa odporúča zapojiť do medzinárodného environmentálneho programu Zelená škola v rámci rozvoja environmentálnej výchovy a výchovy k trvalo udržateľnému životu. Informácie sú zverejnené na www.zelenaskola.sk.
5. Podľa možností školy vytvárať podmienky pre prácu učiteľa – koordinátora environmentálnej výchovy, ktorého úlohou je koordinovať environmentálnu výchovu v škole, príp. v súlade s ekokódexom (stratégia výchovy a konania školy k ochrane a udržateľnosti životného prostredia, zásady úspor obnoviteľných zdrojov a pod.) realizovať environmentálny program školy.
6. Podporovať rozvoj environmentálnej výchovy a vzdelávania zapájaním škôl do projektov a súťaží s environmentálnym zameraním.
7. Motivovať a získavať žiakov pre ich aktívnu účasť na podujatiach environmentálneho charakteru mimo vyučovacích hodín.
8. Podporovať zapájanie žiakov do dobrovoľníckych aktivít, spolupracovať v oblasti organizovania dobrovoľníctva na škole s dobrovoľníckymi centrami a dobrovoľníckymi organizáciami v lokalite školy. Podporovať vzdelávanie učiteľov v téme koordinácie dobrovoľníckych projektov žiakov na školách.
9. Stredným školám sa odporúča zapojiť do vzdelávacích projektov Globálny etický program - Etika v podnikaní alebo Etika a Podnikanie – www.gep.jasr.sk.

1.6.8. Školské knižnice

1. V základných a stredných školách systematicky budovať školskú knižnicu. Informácie a dokumenty, nevyhnutné pre činnosť školských knižníc sú zverejnené na www.spgk.sk
2. Školám a školským zariadeniam sa odporúča využívať knižnično-informačné služby a podujatia knižníc.
3. Na <https://edicnyportal.iedu.sk> je zverejnený zoznam zostatkových zásob titulov nereformných učebníc a učebných textov, ktoré sú k dispozícii školám na objednanie pre potreby doplnenia knižničného fondu v školských knižniciach.
4. V súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc sa odporúča školským knižniciam v základných a stredných školách zapojiť sa do česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy.
5. V súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc sa odporúča školským knižniciam v základných a stredných školách zapojiť sa do projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice.

1.6.9. Zdravý životný štýl

1. Realizovať školské programy podpory zdravia, zdravého životného štýlu a výchovy ku zdraviu aj s využitím metodík na www.bezpre.sk a podkladov k voliteľnému predmetu výchova ku zdraviu, ktoré sa nachádzajú na webovom sídle ŠPÚ v texte pod názvom Výstupy seminára K bezpečnosti a zdraviu žiakov v škole.
2. Školám a školským zariadeniam sa odporúča:
  - a) taxatívne vymedziť v školskom poriadku preventívne opatrenia proti užívaniu a šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školách,
  - b) aby vedenie školy, učiteľ – koordinátor prevencie a triedny učiteľ priebežne informovali rodičov o preventívnych aktivitách školy ako aj o možnostiach odbornej pomoci, ktorú poskytujú CPPPaP,
  - c) zapojenie do celoslovenskej školskej kampane Červené stužky - www.cervenestuzky.sk v súlade s Národným programom prevencie HIV/AIDS,
  - d) posilniť výchovu detí a žiakov k zdravému životnému štýlu a realizovať aktivity a programy na podporu zdravia a zdravého životného štýlu. Zapájať sa do kampaní: „Odstráň obezitu“ a projektu „Hovoríme o jedle“,
  - e) zvýšiť zapojenie detí a žiakov do pohybových aktivít, rozšíriť vyučovanie telesnej a športovej výchovy v školskom vzdelávacom programe, podporovať činnosť športových krúžkov a pohybové aktivity v prírode, sprístupniť ihriská a telocvične škôl na športovú činnosť po vyučovaní a cez víkendy. Zvýšenú pozornosť venovať zriaďovaniu zdravotnej telesnej výchovy v školách a vzdelávaniu učiteľov telesnej výchovy a telesnej a športovej výchovy pre túto oblasť,
  - f) rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť s dôrazom na zdravú výživu, zdravé potraviny, potravinovú bezpečnosť a zvýšenie povedomia v oblasti označovania potravín,
  - g) pri príležitosti Svetového dňa výživy a Svetového dňa mlieka vyhlásiť tematické týždne zamerané na podporu zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny.

1.6.10. Ľudské a detské práva

1. Do ŠkVP sa odporúča zapracovať témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, rovnosti muža a

ženy, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie a rasizmu a v oblasti problematiky migrácie.

2. V zmysle Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014 zriaďovateľom a riaditeľom škôl a školských zariadení sa odporúča:
  - a) naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv ako celoštátnu súťaž žiakov stredných škôl, pokračovať s realizáciou Olympiády ľudských práv pre žiakov základných škôl. Viac informácií na www.olympiady.sk, www.olp.sk,
  - b) výchovu k ľudským právam v triede a škole usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti,
  - c) vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam a ich ochranu a implementáciu zabezpečiť efektívnu spoluprácu školy, rodičov, mimovládnych organizácií a širokej miestnej komunity,
  - d) zapájať deti a žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv,
  - e) vytvoriť podmienky na zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania na získanie multietnických a multikultúrnych kompetencií učiteľov,
  - f) vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie v školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram),
  - g) pripraviť a realizovať v spolupráci s mimovládnymi organizáciami a inými inštitúciami osvetovú činnosť, aktivity, prednášky, besedy, zamerané na zvýšenie informovanosti detí a žiakov o migrantoch.
3. Školám odporúčame využívať pri výchove a vzdelávaní manuál k tolerancii a ľudským právam Kompas a Kompasík. Viac informácií na www.iuventa.sk.
4. Predchádzať diskriminácii detí a žiakov so zdravotným postihnutím pri uplatňovaní práva na vzdelanie a podporiť vymožitelnosť práv súvisiacich so vzdelávaním osôb so zdravotným postihnutím garantovaných legislatívou SR.
5. Zaviesť inkluzívne vzdelávanie detí, mládeže a dospelých na všetkých stupňoch verejných škôl, súkromných škôl a cirkevných škôl, vrátane predškolskej prípravy, ako aj v rámci celoživotného vzdelávania.
6. V zmysle plnenia vybraných úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, ktorý bol schválený Uznesením vlády SR č. 25 zo dňa 15. januára 2014, sa odporúča zriaďovateľom a riaditeľom škôl a školských zariadení:
  - a) šíriť povedomie o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
  - b) zamerať školskú politiku a prax na otázky antidiskriminácie, rôznorodosti, rovného zaobchádzania s každou ľudskou bytosťou a implementovať ju do vzdelávacích programov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému,
  - c) pri prijímaní dieťaťa alebo žiaka so zdravotným postihnutím do internátu v súvislosti s jeho vzdelávaním zaviesť povinnosť zaznamenať jeho názor,
  - d) sprístupniť obsah vzdelávania pre deti a žiakov s jednotlivými druhmi zdravotného postihnutia inovatívnymi alternatívnymi formami a metódami,
  - e) zabezpečiť väčšiu mieru individualizovanej podpory pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v rámci všeobecného systému vzdelávania,
  - f) zabezpečovať možnosti zmysluplného trávenia voľného času pre osoby so zdravotným postihnutím,

- g) zabezpečiť a pokračovať v informovanosti osôb so zdravotným postihnutím o opatreniach na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách a vytvárať podmienky na zvyšovanie dostupnosti kurzov prvej pomoci a postupov v prípade núdzových situácií pre osoby so zdravotným postihnutím.
- 7. Umožniť žiakom obhajovať ich práva a záujmy ustanovením žiackeho parlamentu alebo žiackej školskej rady.
- 8. Poskytnúť deťom a mládeži informácie o ľudskoprávných a advokátskych organizáciách a mimovládnych neziskových organizáciách pôsobiacich v tejto oblasti a v tejto súvislosti aj o možnosti vykonávať dobrovoľnícku činnosť v lokalite školy/komunity/regiónu.
- 9. Odporúča sa zapojenie do projektu Slovenského výboru UNICEF – „Škola priateľská deťom“ www.unicef.sk.
- 10. Odporúča sa participovať na napĺňaní jednotlivých článkov Dohovoru o právach dieťaťa a jeho opčných protokolov v súlade s Národným akčným plánom pre deti a Národnou stratégiou na ochranu detí pred násilím.

1.6.11. Bezpečnosť a prevencia

1. V súlade s Opčným protokolom k Dohovoru o právach dieťaťa, o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. 12. 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii sa odporúča venovať zvýšenú pozornosť opatreniam na ochranu detí a žiakov pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, týrania alebo vykorisťovania vrátane sexuálneho zneužívania a detskej pornografie.
2. Odporúča sa priebežne monitorovať správanie sa detí a jeho zmeny a v prípadoch podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu zabezpečiť ich ochranu a bezodkladne riešiť vzniknutý problém v súčinnosti s vedením školy a zákonnými zástupcami dieťaťa. Odporúčame aj spoluprácu so školským psychológom, odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, podľa potreby aj s príslušným pediatrom, sociálnym kurátorom či policajtom.
3. Školám a školským zariadeniam sa odporúča vypracovanie vlastných školských a triednych programov prevencie šikanovania v súlade s Metodickým usmernením č.7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach. Viac informácií na www.prevenciasikanovania.sk.
4. Pri realizácii preventívnych aktivít a programov sa odporúča venovať zvýšenú pozornosť odbornej garancii programov. Odporúča sa vopred si preveriť ponuky preventívnych aktivít a programov, aby sa predišlo prípadnému nežiaducemu vplyvu reprezentantov zhubných kultov, siekt či extrémistických organizácií na deti a žiakov.
5. Odporúča sa prevenciu drogových závislostí a prevenciu delikvencie a kriminality realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu pod gesciou regionálneho centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.
6. V súlade s úlohami Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014 sa odporúča realizovať besedy s vyškolenými odbornými zamestnancami z CPPPaP o rizikách práce v zahraničí a o prevencii pred neľudským zaobchádzaním, obchodovaním s ľuďmi a otrockou prácou, ako aj preventívne kampane.
7. V súlade so Stratégiou prevencie kriminality sa odporúča realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, šikanovania, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu právneho vedomia detí a žiakov. Viac informácií na www.bezpre.sk.
8. V oblasti školskej úrazovosti sa riaditeľom škôl a školských zariadení odporúča:

- a) dodržiavať lehotu zavádzania každej udalosti do web aplikácie na štatistické účely podľa metodického usmernenia č. 4/2009-R čl. 4 ods. 1 (do 7 kalendárnych dní od vzniku každého školského úrazu),
  - b) V prípade nejasnosti pri šetrení, spisovaní a odškodňovaní školského úrazu spolupracovať s odbornými radcami pre oblasť BOZP okresných úradov v sídle kraja.
9. Spracovať dokumentáciu civilnej ochrany v škole a v školskom zariadení v spolupráci odborom krízového riadenia okresného úradu v sídle kraja podľa zamerania činnosti na rok 2014.

1.6.12. Výchovné poradenstvo

1. Pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi, ktorý vykonáva špecializovanú činnosť výchovného poradcu sa odporúča zostaviť týždenný rozvrh hodín tak, aby mal vytvorený dostatočný priestor na vykonávanie svojej činnosti.
2. Podporovať zvyšovanie profesijných kompetencií výchovného poradcu (kontinuálne vzdelávanie, účasť na národných projektoch, odborných seminároch a konferenciách, činnosť v stavovských organizáciách a pod.).
3. Činnosť výchovného poradcu v základnej škole, strednej škole a v škole pre žiakov s nadaním metodicky usmerňuje CPPPaP, výchovného poradcu v špeciálnej škole centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (ďalej len „CŠPP“).
4. Umožniť výchovným poradcem vzdelávať sa v dobrovoľníctve prostredníctvom dobrovoľníckych centier a dobrovoľníckych organizácií v regióne s cieľom získať informácie o tejto forme možnosti na nadobúdanie nových zručností, kompetencií a skúseností, ktoré môžu prispieť k informovanému rozhodnutiu sa žiakov pre ďalšie štúdium alebo povolanie a využiť ich tiež pri výchovnom a kariérovom poradenstve.

1.6.13. Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

1. CPPPaP alebo CŠPP pri určení diagnózy dieťaťa pre potreby v rezorte školstva môže využiť podklady z odborného pracoviska nezaradeného do siete škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania (ďalej len „siete“), ktoré dieťaťu poskytuje kontinuálnu odbornú starostlivosť súvisiacu s príslušnou diagnózou.
2. Pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP umožniť používanie kompenzačných pomôcok vo vyučovacom procese (notebook, tablet, kalkulačka, gramatické tabuľky, názorný materiál a iné.).
3. Frekvenciu rediagnostických vyšetrení detí a žiakov so ŠVVP neurčuje žiadny všeobecne záväzný právny predpis. Poradenské zariadenia rediagnostiku vykonávajú na základe podnetu školy, školského zariadenia alebo školského inšpektora, pri odôvodnenom predpoklade, že je nevyhnutné vykonať také úpravy výchovy, vzdelávania dieťaťa a usmernení vo vzťahu k optimalizácii jeho psychofyzického vývinu, ktoré nemôžu vychádzať z pôvodne určenej diagnózy dieťaťa. O rediagnostiku dieťaťa môže požiadať aj zákonný zástupca dieťaťa. Rediagnostické vyšetrenie žiakov nie je potrebné vykonať všetkým žiakom pri ich prijímaní do stredných škôl, odborných učilišť a praktických škôl; vykoná sa, ak je odôvodnený predpoklad, že sa zmenil charakter ich ŠVVP.
4. Pri vykonávaní rediagnostiky u žiakov s nadaním, ktorí boli do programu zaradení podmienene, je nutné dodržiavať ustanovenie § 103 a § 105 zákona č. 245/2008 Z. z. a bod 6 metodického pokynu č. CD-2005-19376/26377-1:091 na zaraďovanie detí do špeciálnych výchovno-vzdelávacích programov pre intelektovo nadaných žiakov (http://www.vudpap.sk/sub/vudpap.sk/images/pdf/metodicke_pokyny08.pdf).

5. Vykonanie rediagnostiky žiakov so zdravotným znevýhodnením vo všetkých formách ich vzdelávania sa odporúča po prvom roku povinnej školskej dochádzky s cieľom prehodnotiť vhodnosť formy a obsahu ich vzdelávania. V ďalších ročníkoch vykonanie rediagnostiky uskutočniť iba vtedy, ak je na to dôvod indikovaný vyučujúcim pedagógom žiaka, školským špeciálnym pedagógom, poradenským zariadením, školským inšpektorom alebo zákonným zástupcom dieťaťa.
6. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z., zásady podľa prílohy č. 2 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, a vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a príslušného vzdelávacieho programu pre žiaka so zdravotným znevýhodnením.
7. Pri vzdelávaní žiakov s poruchami správania zamerať sa na postupy podľa Metodicko-informatívneho materiálu „Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole, ktorý schválilo MŠVVaŠ SR dňa 10. apríla 2013 pod č. 2013-3982/16490:4-914 s účinnosťou od 1. septembra 2013.
8. Riaditeľom škôl sa odporúča na účel skvalitnenia podmienok výchovy a vzdelávania detí a žiakov so ŠVVP v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi zabezpečiť asistenta učiteľa a vytvárať pracovné miesta odborných zamestnancov na školách.
9. SZP znevýhodňuje žiaka v edukačnom prostredí a zároveň aj pri psychologickom testovaní. Problémy, ktoré má žiak vo výchovno-vzdelávacom procese z dôvodu vývinu v podmienkach SZP, diagnostikuje poradenské zariadenie (CPPPaP) ako špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.
10. Asistent učiteľa je pedagogickým zamestnancom školy, ktorý podľa požiadaviek učiteľa môže so žiakom pracovať aj samostatne.
11. Riaditeľ školy, z ktorej žiak s ŠVVP prestupuje do inej školy, zašle fotokópiu dokumentácie žiaka (§ 31 ods. 2 a § 35 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.), a to aj pri jeho prestupe do školy poskytujúcej vyšší stupeň vzdelávania.
12. Pri zostavovaní povinnej dokumentácie dieťaťa, žiaka so ŠVVP najmä pri vypracovaní IVP vždy spolupracovať s poradenským zariadením, ktorý ho má v starostlivosti. Dôsledne dodržiavať pokyny a odporúčania príslušného poradenského zariadenia a zohľadňovať potreby žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese.

1.6.14. Súťaže

1. MŠVVaŠ SR je vyhlasovateľom súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení, ktoré sa konajú v súlade so zaregistrovanými organizačnými poriadkami.
2. Zoznam predmetových olympiád a postupových súťaží zabezpečovaných IUVENTOU je zverejnený na www.olympiady.sk.
3. Zoznam a pokyny k súťažiam zabezpečovaných Štátnym inštitútom odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOV“) sú zverejnené na www.siov.sk.
4. Zoznam ostatných súťaží je zverejnený na www.minedu.sk.
5. Zoznam športových súťaží vyhlasovaných MŠVVaŠ SR je zverejnený na www.minedu.sk v menu Šport - Šport a zdravie a na www.skolskysport.sk v časti Aktuality. Prihlasovanie škôl prebieha prostredníctvom www.skolskysport.sk, kde sú zverejnené aj platné pravidlá a propozície v menu danej súťaže.

1.6.15. Podnikateľské zručnosti

1. Na všetkých typoch stredných škôl pokračuje vyučovanie odborných predmetov Ekonomické cvičenia v cvičnej firme, Cvičná firma a Cvičná firma – praktikum. Všetky

informácie a metodické materiály k vyučovaniu cvičnej firmy sú zverejnené na www.siov.sk v časti Slovenské centrum cvičných firiem.

2. Slovenské centrum cvičných firiem od 2. septembra 2013 spustilo on-line prevádzku na www.sccf.sk. Cvičné firmy môžu vykonávať zmeny údajov v živnostenskom alebo obchodnom registri, pozastaviť činnosť cvičnej firmy na zvolené obdobie alebo požiadať o výmaz. Súčasťou on-line systému je Internet banking.
3. Na podporu podnikateľského, ekonomického a finančného vzdelávania sa všetkým stredným školám odporúča zapájať do projektov:
  - a) cvičná firma prostredníctvom ŠIOV – www.siov.sk a www.sccf.sk,
  - b) vyučovanie predmetu aplikovaná ekonómia – www.ae.jasr.sk,
  - c) vyučovania predmetu podnikanie v cestovnom ruchu – www.pvcr.jasr.sk.
4. Stredným školám sa odporúča prezentovať sa na 23. ročníku celoslovenskej prezentačnej výstavy výrobkov a služieb žiakov stredných škôl JUVYR.
5. Stredné školy môžu prezentovať kľúčové kompetencie žiakov vrátane podnikateľských zručností na 17. ročníku Medzinárodného veľtrhu cvičných firiem.
6. Stredné školy sa môžu zúčastniť na 8. ročníku veľtrhu vzdelávania, kariéry a inovácií PRO EDUCO a PRO JOB 2014, ktorý sa bude konať 25. až 27. novembra 2014 v Košiciach www.proeducosk.sk.

1.6.16. Finančná gramotnosť

1. Aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR, je zverejnený na www.minedu.sk; www.siov.sk a www.statpedu.sk.
2. Školy sú povinné zapracovať Národný štandard finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov. Spôsob implementácie stanoví „Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných škôl a stredných škôl“, vydaná MŠVVaŠ SR.
3. Odporúča sa zabezpečiť vybavenosť škôl učebnými materiálmi, pomôckami a metodickými materiálmi stimulujúcimi rozvoj finančnej gramotnosti; kontrolovať stav a úroveň rozvíjania finančnej gramotnosti žiakov, výsledky zistení zovšeobecňovať.
4. Je potrebné využívať možnosť vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti rozvoja finančnej gramotnosti. Zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania pre oblasť finančnej gramotnosti je zverejnený na <http://www.minedu.sk/akreditacie-v-rezorte-skolstva/>.
5. Zabezpečiť prostredníctvom poradných orgánov riaditeľa školy, prípadne koordinátora pre oblasť finančného vzdelávania interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov týkajúce sa rozvoja finančnej gramotnosti.
6. Odporúča sa realizovať projekty a aktivity na podporu a zvýšenie finančnej gramotnosti. Viac informácií možno získať na www.fininfo.sk a www.viacakopeniaze.sk.

1.6.17. Informačné a komunikačné technológie

1. V školách vytvárať priaznivé prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s využitím informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) a venovať pozornosť rozvíjaniu kompetencií detí a žiakov v tejto oblasti.
2. Zvýšenú pozornosť venovať ochrane detí a žiakov pri používaní internetu a využívať webové sídla k bezpečnému používaniu internetu www.bezpecnenainternete.sk, www.zodpovedne.sk, www.stopline.sk, www.pomoc.sk.
3. Ako doplnok ku klasickým výučbovým metódam sa školám odporúča využívať digitálny vzdelávací obsah schválený ŠPÚ.

4. Školám sa odporúča zapájať do medzinárodného partnerstva škôl eTwinning, ktorý podporuje rozvoj spolupráce európskych škôl prostredníctvom využívania IKT a komunikácie v cudzom jazyku. Informácie sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Medzinárodná spolupráca, Medzinárodné projekty: <http://www.minedu.sk/etwinning/>.

1.6.18. Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov

1. MŠVVaŠ SR zverejňuje výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojových projektov a poskytnutie dotácií v súlade so zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.
2. Výzvy na predkladanie žiadostí o financovanie rozvojových projektov sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Rozvojové projekty v regionálnom školstve.
3. Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií v oblasti regionálneho školstva sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – dotácie MŠVVaŠ SR v oblasti regionálneho školstva.

2. ŠKOLY

1. Sledovať aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní, štátnych vzdelávacích programoch, pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, dokumentoch a aktualizovaných dokumentoch na www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.siov.sk, www.vudpap.sk.
2. V základných a stredných školách venovať pozornosť dôslednému vypracovaniu učebných osnov všetkých predmetov v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len „ŠVP“) a učebným plánom školy.
3. S cieľom zabrániť poskytovaniu alebo sprístupňovaniu informácií, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti alebo podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti alebo k ďalším formám intolerancie, umožniť osobám, ktoré nie sú zamestnancami školy účasť na vyučovaní a aktivitách organizovaných školou iba so súhlasom riaditeľa školy.
4. Prezentovať, rozširovať a adaptovať najlepšiu národnú a medzinárodnú pedagogickú prax v školách a školských zariadeniach s cieľom poskytnúť čo najširšej verejnosti adekvátne informácie, ktoré napomôžu zvyšovaniu kvality výchovy a vzdelávania. Prezentovať prirodzené vzory a autority z radov pedagogických zamestnancov.
5. Odporúčame učiteľom základných a stredných škôl sledovať nový časopis Jazyk a literatúra, ktorý vychádza v elektronickej podobe na www.statpedu.sk v periodicite šesť čísel ročne. Časopis ponúka priestor na publikovanie článkov a štúdií domácim a zahraničným odborníkom a učiteľom zameraným na problematiku vyučovania jazykov (materinské, vyučovacie a cudzie) a literatúry na všetkých stupňoch vzdelávania a s tým súvisiacu reflexiu výsledkov výskumu v danej oblasti. Svoje príspevky zasielajte na adresu redakcie: redakcia@statpedu.sk.

2.1. Materské školy

1. Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania sa vydáva v posledný deň školského vyučovania v danom školskom roku s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roku. Ak tento dátum vychádza napr. na sobotu alebo nedeľu, vydáva sa s dátumom posledného pracovného dňa pred týmto dátumom. Vydaniu osvedčenia nepredchádza žiadne hodnotenie dieťaťa. Rovnaké osvedčenie získavajú deti absolvujúce bežnú materskú školu, ako aj deti absolvujúce špeciálnu materskú školu, alebo ktoré boli vzdelávané v špeciálnej triede bežnej materskej školy. Pri vydávaní osvedčenia sa individuálne posudzuje absencia detí na výchove a vzdelávaní počas posledného ročníka v materskej škole. Deťom, o ktorých

- materská škola vie, že budú mať odložené plnenie povinnej školskej dochádzky a budú navštevovať materskú školu aj v nasledujúcom školskom roku, sa osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania nevydáva.
2. Logopedická starostlivosť vykonávaná logopédom, ktorý je kmeňovým zamestnancom zariadenia výchovnej prevencie a poradenstva, sa nepovažuje za krúžkovú činnosť, môže sa realizovať v materskej škole aj v dopoludňajších hodinách.
  3. Dieťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky možno chápať ako dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami len vtedy, ak mu príslušné školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie diagnostikovalo špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Odporúča sa individuálnym prístupom k deťom s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky s využitím metodického materiálu „Rozvíjajúci program výchovy a vzdelávania detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou v materských školách“, ktorý je dostupný na: <http://www.statpedu.sk/sk/Ucebnice-metodiky-publikacie-odborne-informacie/Publikacie.alej>, zvyšovať úroveň ich pripravenosti na primárne vzdelávanie v základnej škole.
  4. V pedagogickom prístupe rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa a prijateľnou formou oboznamovať deti s ich právami a splniteľnými povinnosťami v zmysle tohto dokumentu prostredníctvom jednoduchých a výstižných pravidiel správania sa vyjadrených v piktogramoch, prostredníctvom rozprávok a príbehov z rôznych médií.
  5. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v materskej škole realizovať najmä formou rôzne obsahovo zameraných hier, neuplatňovať školský spôsob vyučovania.
  6. Spisovným rečovým vzorom napomáhať deťom v materských školách k nadobudaniu základov ovládania a používania štátneho jazyka (bez ohľadu na vyučovací jazyk materskej školy).
  7. Pravidelným denným pobytom vonku podporovať rozvíjanie pohybových schopností a zručností detí, otužovať detský organizmus. Bezdôvodné vynechávanie pobytu vonku je neprípustné.
  8. Podporovať experimentovanie a bádanie detí, hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti vo vzťahu k vlastnému pokroku. Stimulovať sociálny, emocionálny a morálny vývin detí; rozvoj tvorivého a kritického myslenia; schopnosť pracovať spoločne, vzájomne sa rešpektovať. Ako didaktické pomôcky efektívne využívať digitálne technológie, ktoré majú materské školy k dispozícii, s dôsledným rešpektovaním vývinových osobitostí detí predškolského veku.
  9. Pri využívaní publikácie Želkova škôlka, ktorú bezplatne dostala každá materská škola, sa v závislosti od miestnych podmienok odporúča využívať možnosti spolupráce s príslušníkmi služby železničnej polície Policajného zboru.
  10. Pri prijímaní na predprimárne vzdelávanie rešpektovať právo dieťaťa na zabezpečenie výchovy a vzdelávania v štátnom jazyku a materinskom jazyku. V školskom poriadku vypracovať podrobnosti o prijímaní dieťaťa do materskej školy, zaradení na adaptačný pobyt alebo diagnostický pobyt dieťaťa v materskej škole, prerušení dochádzky dieťaťa, o predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania a preberaní detí z materskej školy. Nevytvárať poradovníky na prijímanie detí do materskej školy.
  11. V spolupráci so zriaďovateľmi vytvárať podmienky na predprimárne vzdelávanie čo najväčšieho počtu detí rozširovaním kapacitných podmienok aj v zadaptovaných priestoroch, využívať možnosti existujúcich foriem výchovy a vzdelávania. Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečovať kvalifikovanými pedagogickými zamestnancami; dodržiavať stanovený počet pedagogických zamestnancov určených na triedu s celodennou a poldennou výchovou a vzdelávaním.
  12. Odporúča sa nadväzovať a rozvíjať partnerské vzťahy materských škôl s inštitúciami predprimárneho vzdelávania v zahraničí aj v rámci aktivít profesijných združení Spoločnosti

pre predškolskú výchovu a Slovenského výboru svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (OMEP), zapájať sa do medzinárodných projektov v oblasti predprimárneho vzdelávania.

13. Na reálne pokrytie aktuálnych vzdelávacích potrieb detí, ktoré majú jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky v spolupráci so zriaďovateľom účelne využívať príspevok na ich výchovu a vzdelávanie.

2.2. Základné školy

1. Od 1. januára 2014 sa upravuje maximálny počet žiakov v triedach 5. – 9. ročníka z 28 na 29 žiakov. Ostatné počty sa nezmenili, zostávajú v súlade s § 29 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.
2. S účinnosťou od 1. septembra 2014 platia ďalšie predpoklady pre prijatie žiaka do prvého ročníka študijných odborov stredných škôl – viac informácií v časti Stredné školy.
3. ŠVP základné školy (ISCED 1 a ISCED 2) sú zverejnené na www.statpedu.sk.
4. Z dôvodu zníženia administratívnej záťaže škôl sa od 1. septembra 2014 upravuje oblasť pedagogickej dokumentácie, a to zmenou § 11 zákona č. 245/2008 Z. z.
5. Od 1. septembra 2015 začnú platiť najnižšie počty žiakov v triedach základnej školy v zmysle § 29 ods. 8 a odsekov 14 až 16 zákona č. 245/2008 Z. z.
6. Pri zápise detí do prvého ročníka základnej školy sa odporúča, aby bol prítomný podľa možnosti aj psychológ, špeciálny pedagóg a učiteľ materskej školy a asistent učiteľa.
7. Zabezpečiť zamestnávanie dostatočného počtu školských špeciálnych pedagógov a asistentov pedagóga.
8. Žiak, ktorý plní povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom v škole mimo územia Slovenskej republiky alebo sa vzdeláva v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vykonáva komisionálne skúšky z predmetov, ktoré sa v tejto škole nevyučovali (spravidla slovenský jazyk, vlastiveda, geografia, dejepis – učivo venované Slovenskej republike, národným dejinám a pod.). Žiak, ktorý plní osobitný spôsob školskej dochádzky individuálnym vzdelávaním (nie v škole) v zahraničí, vykoná skúšky zo všetkých povinných vyučovacích predmetov učebného plánu príslušného ročníka kmeňovej školy.
9. V záujme zvýšenia záujmu žiakov o technické študijné odbory v stredných školách klásť väčší dôraz na vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov úpravou ŠVP pre ISCED 1 a ISCED 2. Pripravuje sa zosúladenie obsahu vzdelávania s aktuálnymi potrebami trhu práce. Z uvedeného dôvodu odporúčame školám a ich zriaďovateľom venovať zvýšenú pozornosť materiálo-technickému a priestorovému zabezpečeniu odborných učebných predmetov biológia, fyzika, chémia a technika.
10. Efektívne využívať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti, zamerať sa na rozvíjanie daných oblastí v rámci tvorby školských vzdelávacích programov s cieľom zvyšovania úrovne vyučovania a získavanie kompetencií u žiakov.
11. MŠVVaŠ SR vytvára aj v tomto školskom roku podmienky na zvyšovanie bezpečnosti detí a žiakov v premávke na pozemných komunikáciách prostredníctvom zabezpečenia ich výcviku na detských dopravných ihriskách (ďalej len „DDI“). Základné školy zabezpečujú praktický výcvik a teoretické vyučovanie pre svojich žiakov na stálych DDI v mieste sídla školy alebo v jej blízkom okolí. Pokiaľ je stále DDI príliš vzdialené od sídla školy alebo je ťažko dosiahnuteľné z hľadiska dopravnej dostupnosti, môže praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečiť aj prenosné DDI. Prenosné DDI zabezpečujú praktický výcvik a teoretické vyučovanie iba v obciach, v ktorých nie je zriadené stabilné DDI. Praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečujú DDI, ktorým MŠVVaŠ SR poskytlo dotáciu, podľa „Tematického plánu dopravnej výchovy žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách“. **Na týchto DDI sa praktický výcvik a teoretické vyučovanie**

poskytuje bezplatne. Zoznam uvedených DDI a ďalšie informácie sú zverejnené na webovom sídle MŠVVaŠ SR.

2.3. Stredné školy

1. V rámci realizácie prijímacieho konania do prvého ročníka študijných odborov stredných škôl pre školský rok 2015/2016 dodržať uplatnenie ďalších predpokladov pre prijatie žiaka do prvého ročníka študijných odborov stredných škôl, ktoré sú zavedené s účinnosťou od 1. septembra 2014 v § 62 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákonom č. 324/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). Do prvého ročníka štvorročného vzdelávacieho programu v gymnáziách a do prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu bilingválneho štúdia je to priemerný prospech do 2,0 z povinných vyučovacích predmetov určených rámcovým učebným plánom pre druhý stupeň základnej školy na konci druhého polroku predposledného ročníka ich štúdia a na konci prvého polroku posledného ročníka ich štúdia na základnej škole. Do študijných odborov stredných odborných škôl je to priemerný prospech do 2,75 z tých istých predmetov. Do priemeru sa nezapočítava priemer z vyučovacích predmetov s výchovným zameraním. Zároveň sa zavádza požiadavka na splnenie tejto podmienky priemerného prospechu i na konci druhého polroku posledného ročníka štúdia. Uvedené predpoklady pre prijatie sa nevzťahujú na prijatie žiakov do prvého ročníka osemročného vzdelávacieho programu gymnázia, do prvého ročníka osemročného vzdelávacieho programu konzervatória a do prvého ročníka šesťročného vzdelávacieho programu vyššieho odborného vzdelávania v konzervatóriu.
2. Riaditeľom a zriaďovateľom stredných odborných škôl sa odporúča pri zaradení nových študijných a učebných odborov do siete vychádzať z analýz a prognóz vývoja trhu práce a požiadaviek konkrétnych zamestnávateľov v regióne. Školské vzdelávacie programy spracovávať v úzkej spolupráci s príslušnými stavovskými organizáciami alebo profesijnými organizáciami.
3. ŠVP pre gymnáziá sú zverejnené na www.statpedu.sk. Rámcové učebné plány neurčujú rozdelenie počtu hodín pre jednotlivé predmety a obsah vzdelávania v ŠVP nie je viazaný na ročníky, jeho usporiadanie je v kompetencii školy.
4. ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu pre jednotlivé skupiny odborov vzdelávania stredných odborných škôl, metodika tvorby ŠkVP pre stredné odborné školy a vzorové ŠkVP sú zverejnené na www.siov.sk.
5. Normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre učebné odbory a študijné odbory stredných odborných škôl sú zverejnené na www.siov.sk.
6. Zoznam študijných a učebných odborov stredných odborných škôl a konzervatórií, ktoré sa budú experimentálne overovať v školskom roku 2014/2015 a ktorých experimentálne overovanie bude úspešne ukončené dňa 31. augusta 2014, je zverejnený na www.minedu.sk.
7. Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce je zverejnený na www.minedu.sk.
8. V humanitne orientovaných študijných odboroch skupín 68 Právne vedy, 75 Pedagogické vedy, 76 Učiteľstvo sa odporúča využívať Metodickú príručku pre vyučovanie ľudských práv v odbornom vzdelávaní a príprave.
9. Informačný bulletin ŠIOV, určený pre stredné odborné školy, vychádza elektronicky a je zverejnený na www.siov.sk.

10. Riaditeľom stredných odborných škôl sa odporúča dôsledne a v dostatočnom časovom predstihu predkladať stavovským a profesijným organizáciám na vyjadrenie obsah odbornej zložky maturitnej skúšky, obsah záverečnej skúšky a obsah absolventskej skúšky.
11. Podporovať vznik a činnosť žiackych školských rád, ich aktívnu participáciu na organizovaní života školy a na tvorbe a dodržiavaní školského poriadku. Odporúčame riaditeľom stredných škôl podporovať vznik a fungovanie žiackych školských rád, ako praktického nástroja učenia sa demokracii. Viac informácií o zriaďovaní a fungovaní žiackych školských rád na www.iuventa.sk.

2.4. Školská integrácia

1. Dieťa a žiak so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním v materskej, základnej alebo strednej škole môže byť vzdelávaný formou školskej integrácie, ak mu príslušné poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu na základe diagnostikovaných ŠVVP.
2. Dieťa so zdravotným znevýhodnením, individuálne začlenené v bežnej triede, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu len vtedy, ak je to vzhľadom na jeho zdravotné znevýhodnenie potrebné. Individuálny vzdelávací program vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.
3. O prijatí dieťaťa alebo žiaka do školy, vrátane dieťaťa alebo žiaka so ŠVVP, rozhoduje podľa § 5 zákona č. 596/2003 Z. z. riaditeľ školy. Ak sa ŠVVP dieťaťa alebo žiaka prejavia v priebehu jeho školskej dochádzky a je potrebná zmena formy vzdelávania, po splnení predpísaných náležitostí k zmene formy vzdelávania, riaditeľ školy ďalšie rozhodnutie o prijatí žiaka do školy nevydáva.
4. Pri vypracúvaní individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) pre deti a žiakov so ŠVVP sa školám odporúča spolupracovať s poradenským zariadením, ktoré žiaka diagnostikovalo; na uvedený účel je možné využívať tiež služby, ktoré poskytuje Detské centrum VÚDPaP.
5. Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s mentálnym postihnutím integrovaných v bežnej triede základnej školy je potrebné vychádzať z obsahu vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím a rámcového obsahu vzdelávania špeciálnej základnej školy príslušného variantu. Učebný plán integrovaných žiakov je rovnaký ako ostatných žiakov triedy; žiaci môžu absolvovať aj vyučovací predmet cudzí jazyk, pričom sa na nich kladú primerané nároky. V predmetoch výchovno-estetického zamerania je vhodné vzdelávať týchto žiakov podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy.
6. Pri hodnotení žiakov s mentálnym postihnutím vzdelávaných v školskej integrácii v bežnej triede základnej školy sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím podľa príslušného variantu.
7. Žiakov s mentálnym postihnutím a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami vzdelávaných v školskej integrácii v bežnej triede základnej školy je možné hodnotiť aj slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. Ak sú títo žiaci v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaní, dostávajú rovnaké vysvedčenie ako ostatní žiaci; v doložke vysvedčenia žiakov s mentálnym postihnutím sa uvedie informácia o variante (variant A, B alebo C), v ktorom bol žiak vzdelávaný.
8. Celkové hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím vo všetkých ročníkoch základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami „prospel“ alebo „neprospel“.
9. Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so zdravotným znevýhodnením vzdelávaného v školskej integrácii, ktorého IVP zahŕňa aj

úpravu obsahu vzdelávania niektorého vyučovacieho predmetu, nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania v súčinnosti so špeciálnym pedagógom a psychológom. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých majú na jeho neúspešnosť vplyv dôsledky jeho diagnózy. Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, k hodnoteniu a klasifikácii stupňom nedostatočný je možné pristúpiť, avšak len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením. Žiadny všeobecne záväzný právny predpis neurčuje, že žiak vzdelávaný v školskej integrácii nemôže opakovať ročník.

10. Metodické usmerňovanie pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním vzdelávaných v školskej integrácii zabezpečuje VÚDPaP. Príslušná dokumentácia je zverejnená na www.vudpap.sk.
11. Riaditeľom škôl sa odporúča naďalej v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečovať personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky na vzdelávanie detí a žiakov v školskej integrácii. Ak škola vzdeláva žiakov v školskej integrácii, je nevyhnutné, aby mala školského špeciálneho pedagóga a psychológa.
12. Zriaďovatelia a riaditelia škôl, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so zdravotným znevýhodnením v školskej integrácii, vytvárajú v rámci svojich možností podmienky na vyučovanie špecifických predmetov, napr. rozvíjanie špecifických funkcií, individuálna logopedická intervencia, priestorová orientácia a voliteľné predmety zamerané napr. na rozvíjanie manuálnych zručností a návykov aj v spolupráci s príslušným poradenským zariadením.
13. Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodnenia redukovaný obsah vzdelávania, sa táto skutočnosť uvádza v doložke vysvedčenia.
14. V prihláške na vzdelávanie na strednej škole je potrebné uviesť uchádzačovi so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním, vzdelávanému v školskej integrácii, príslušný kód školskej integrácie.
15. Základné školy a stredné školy v oblasti školskej integrácie metodicky usmerňujú OŠ OÚ.
16. Pri vzdelávaní žiakov s nadaním dôsledne postupovať v súlade s § 104 až § 106 zákona č. 245/2008 Z. z. Pri vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním aj v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 307/2008 Z. z. z 23. júla 2008 o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním. Príslušné nadanie musí byť preukázané pred zaradením príslušného žiaka do triedy pre žiakov s nadaním alebo ako individuálne začleneného žiaka s nadaním.
17. Realizovať hospitačnú činnosť so zameraním na aplikáciu odporúčaní poradenských zariadení pre prácu s integrovanými žiakmi, využívanie kompenzačných pomôcok na vyučovaní, uplatňovanie sebahodnotenia žiakov a striedanie činností zohľadňujúcich potreby integrovaných žiakov s oddychovými chvíľkami.
18. Zameriť kontrolnú činnosť na integrovaných žiakov, na dodržiavanie odporúčaní poradenského zariadenia pre prácu s nimi a na zohľadňovanie ich potrieb vo výchovno-vzdelávacom procese (využívanie individuálneho prístupu, diferenciacie úloh, kompenzačných pomôcok, alternatívnych spôsobov hodnotenia, sebahodnotenia, zapojenia integrovaných žiakov do vyučovacej hodiny a i.).
19. V spolupráci so zriaďovateľmi vytvárať podmienky na predprimárne vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením, individuálne začlenených detí zabezpečením asistenta učiteľa.

2.5. Špeciálne školy, špeciálne triedy

1. Podmienky a postup na prijatie žiaka do špeciálnej triedy v základnej škole a špeciálnej triedy v strednej škole sú rovnaké ako pre prijatie žiaka do špeciálnej školy; prijímať žiaka na základe preukázateľného zdravotného znevýhodnenia.

2. Do špeciálnych škôl a špeciálnych tried sa neprijímajú intaktní žiaci formou tzv. obrátenej integrácie, ak to nie je predmetom schváleného experimentálneho overovania podľa § 14 zákona č. 245/2008 Z. z.
3. Zákonný zástupca žiaka so zdravotným znevýhodnením má právo nesúhlasiť so vzdelávaním svojho dieťaťa v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo v škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.
4. V špeciálnych triedach základných škôl a v špeciálnych triedach stredných škôl sa vyučuje podľa príslušného vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a využíva sa pedagogická dokumentácia a pokyny pre školy pre týchto žiakov. Vhodné je prispôbiť rozvrh hodín špeciálnej triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a bežnej triedy v príslušnom ročníku tak, aby žiaci týchto tried boli vzdelávaní spoločne v niektorých vyučovacích predmetoch, napr. výchovno-estetického zamerania.
5. Pri výchove a vzdelávaní žiaka, pre ktorého z rôznych príčin (napr. výrazne nerovnomerná štruktúra schopností, viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii s vývinovými poruchami učenia, kombinácia zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia s nadaním a pod.) nie je postup podľa učebných osnov pre príslušnú školu alebo príslušného ŠkVP optimálny, je vhodné postupovať podľa IVP. Takéto vzdelávanie je potrebné zaznamenať do doložky vysvedčenia, napr. žiak bol vzdelávaný podľa IVP.
6. Vzdelávacie programy pre žiakov s mentálnym postihnutím v rámci voliteľných hodín umožňujú aj vyučovanie cudzieho jazyka. Ak škola bude vyučovať cudzí jazyk, jeho učebné osnovy musia byť súčasťou ŠkVP a predmet musí byť uvedený v učebnom pláne.
7. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru zdravotného znevýhodnenia žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho vzdelávacích potrieb, riaditeľ špeciálnej školy navrhne vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá výchovno-vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevylučuje.
8. Žiaci s mentálnym postihnutím vzdelávaní v špeciálnych triedach základných škôl dostávajú vysvedčenia na rovnakých tlačivách ako žiaci špeciálnej základnej školy, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami a mentálnym postihnutím, ako žiaci základnej školy pre žiakov s autizmom, žiaci s iným druhom zdravotného znevýhodnenia v špeciálnych triedach základných škôl a stredných škôl na tlačive určenom pre bežné triedy príslušnej školy.
9. Žiaci s mentálnym postihnutím, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, okrem žiakov odborného učilišťa, sa môžu na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení hodnotiť slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie.
10. Celkové hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím vo všetkých ročníkoch špeciálnej triedy základnej školy a vo všetkých ročníkoch špeciálnej základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami „prospel“ alebo „neprospel“.
11. V doložke vysvedčenia žiaka, vzdelávaného podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, sa uvedie príslušný variant (variant A,B alebo C), v ktorom sa žiak vzdeláva.
12. Pri zmene vzdelávacieho variantu žiaka špeciálnej základnej školy sa rozhodnutie o preradení do iného variantu nevydáva. Zmenu variantu uskutočniť k začiatku školského roka, prípadne polroka, po kompletnom diagnostickom vyšetrení ČŠPP a návrhu školy, po prerokovaní s rodičom, resp. zákonným zástupcom.
13. Počas vyučovania zadávať žiakom úlohy podporujúce vzájomnú spoluprácu a pomoc, zaraďovať kooperatívne vyučovanie, relaxačné prestávky, rozvíjať sebahodnotenie žiakov, využívať slovné hodnotenie, rozvíjať kompetencie v oblasti digitálnej gramotnosti, používať kompenzačné pomôcky, najmä u žiakov s viacnásobným postihnutím.

14. Žiakom, ktorí sú oslobodení od povinnosti dochádzať do školy a ich vzdelávanie je na základe písomného vyjadrenia lekára a poradenského zariadenia kontraindikáciou k zdravotnému stavu, sa vzdelávanie neposkytuje, pokiaľ na to nepominú dôvody.
15. Zriaďovateľom a riaditeľom škôl pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím sa odporúča vytvárať personálne a materiálno-technické podmienky na efektívne uplatňovanie IKT v edukácii detí a žiakov so zrakovým postihnutím a vytvárať optimálne pracovné podmienky autorom a upravovateľom učebníc, učebných textov v Braillovom písme, digitálnej alebo zvukovej úprave.
16. Zriaďovateľom a riaditeľom škôl pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím sa odporúča vytvárať personálne a materiálno-technické podmienky na efektívne uplatňovanie IKT v edukácii detí a žiakov so sluchovým postihnutím a vytvárať optimálne pracovné podmienky autorom a upravovateľom učebníc, učebných textov a pracovných zošitov.
17. V základných školách pre žiakov so sluchovým postihnutím sa odporúča vyučovať voliteľný predmet slovenský posunkový jazyk pre prípravný až štvrtý ročník a piaty až deviaty ročník základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím. Obsah vzdelávania voliteľného predmetu je zverejnený na www.statpedu.sk.
18. Vzdelávacie programy pre žiakov s mentálnym postihnutím v rámci disponibilných hodín umožňujú mentálne postihnutým žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou vyučovanie špecifického predmetu Individuálna logopedická intervencia. Obsah vzdelávania tohto predmetu je súčasťou školského vzdelávacieho programu, ktorý je uvedený v učebnom pláne. Vyučuje ho logopéd.
19. V záujme skvalitnenia úrovne informovanosti širokej verejnosti o práci špeciálnych škôl odporúčame riaditeľom špeciálnych škôl pravidelne aktualizovať webové sídlo školy. Súčasťou webového sídla školy by mal byť aj školský vzdelávací program, prostredníctvom ktorého majú možnosť rodičia detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením získať základné informácie o cieľoch a špecifikách práce príslušnej školy.

2.6. Základné umelecké školy

1. Od školského roku 2008/2009 poskytujú základné umelecké školy primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Žiaci 1. až 4. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia a žiaci prvého až tretieho ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy sa v školskom roku 2014/2015 vzdelávajú podľa ŠkVP.
2. ŠVP základnej umeleckej školy ISCED 1 B – Primárne umelecké vzdelanie, ŠVP základnej umeleckej školy ISCED 2 B – Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie sú zverejnené na www.statpedu.sk.
3. Žiaci posledného ročníka primárneho umeleckého vzdelávania, nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania, druhého stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých ukončujú štúdium záverečnou skúškou. Škola im vydá záverečné vysvedčenia podľa § 11 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení vyhlášky č. 245/2011 Z. z.
4. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 20. augusta 2009 pod číslom CD-2009-27474/21375-1:911 schválilo učebné plány pre hudobný, tanečný, literárno-dramatický a výtvarný odbor základnej umeleckej školy.
5. Učebné plány pre základnú umeleckú školu sú súčasťou ŠVP základnej umeleckej školy pre primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých.
6. V školskom roku 2014/2015 sa podľa nich postupuje v prípravnom štúdiu, v prvej časti prvého stupňa základného štúdia a v prvom až treťom ročníku druhej časti prvého stupňa

základného štúdia. V každom nasledujúcom školskom roku sa bude podľa nich postupovať v ďalších nasledujúcich ročníkoch druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo štvrtom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia, v druhom stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých sa v školskom roku 2014/2015 postupuje podľa učebných plánov pre základnú umeleckú školu, ktoré schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 22. 12. 2003 pod číslom 11215/2003 s platnosťou od 1. septembra 2004.

7. Riaditelia základných umeleckých škôl vysielajú učiteľov ako pedagogický sprievod, pozorovateľov alebo členov odborných komisií a porôt na súťaže, tvorivé dielne a prehliadky formou pracovných ciest.

2.7. Jazykové školy

1. Oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky vydá MŠVVaŠ SR na základe žiadosti jazykovej školy zaradenej v sieti a na základe splnenia podmienok ustanovených vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole.
2. Zoznam jazykových škôl, ktoré majú vydané oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky, je aktualizovaný a zverejnený na www.minedu.sk.

3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v školských zariadeniach sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Školské zariadenia.
2. Sledovať aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní, vzdelávacích programoch, pedagogických dokumentoch a aktualizovaných dokumentoch na www.minedu.sk, www.mpc-edu.sk, www.statpedu.sk, www.siov.sk, www.vudpap.sk a ďalších organizácií. Podporovať účasť pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na kontinuálnom vzdelávaní uskutočňovanom prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov.
3. Odporúčame realizovať (predovšetkým školským klubom detí, centrám voľného času a školským internátom) v rámci ich aktivít a v spolupráci s dobrovoľníckymi centrami a organizáciami dobrovoľnícku činnosť v ich okolí.

3.1. Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia

3.1.1. Školský klub detí

1. Skvalitnením spolupráce so základnou školou a zriaďovateľmi odporúčame umožniť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia pravidelne navštevovať školské kluby detí s cieľom podporovať ich adaptáciu na školu a rozvíjať cieľavedomú a systematickú prípravu na vyučovanie.
2. Na skvalitnenie využívania voľného času odporúčame ustanoviť v školských kluboch detí, ktoré sú súčasťou základnej školy, kariérovú pozíciu – koordinátor voľného času.
3. Pri tvorbe výchovných programov využívať vzorový výchovný program zverejnený na <http://www.minedu.sk/skolske-zariadenia/>.
4. Odporúčame využívať možnosť predkladať projekty v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020. Informácie na www.iuventa.sk.

3.1.2. Centrum voľného času

1. Pravidelná výchovno-vzdelávacia činnosť v záujmových útvaroch centra voľného času (ďalej len "centrum") sa vykonáva v súlade s výchovným programom centra a podľa rozvrhu týždennej činnosti. Frekvencia vykonávanej záujmovej činnosti, jej obsahu a počtu členov je zaznamenávaná v triednej knihe vychovávateľom.
2. V rámci kontrolnej činnosti venovať systematickú pozornosť organizácii a výkonu pravidelnej záujmovej činnosti záujmových útvarov podľa rozvrhu týždennej činnosti, zamerať pozornosť na aktuálne a pravidelné vedenie triednych kníh.
3. Počet účastníkov v záujmovom útvare sa zohľadňuje a odvíja od:
  - a) formy záujmovej činnosti,
  - b) druhu záujmovej činnosti s dôrazom na dodržiavanie bezpečnosti,
  - c) veku a stavu účastníkov.
4. V rámci metodickej činnosti centier využívať možnosť akreditovať si vzdelávacie programy prostredníctvom Akreditačnej komisie pre špecializované činnosti v oblasti práce s mládežou, zriadenej v zmysle zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 375/2013 Z. z. Príslušné informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk v menu Legislatíva - Akreditačná komisia.
5. Centráram sa odporúča využívať odbornú pomoc a poradenstvo Tematických centier mládeže v krajských mestách okrem Bratislavy (TCM), ktoré vznikli ako súčasť Národného projektu PRAKTIK – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, ktorý realizuje IUVENTA a je spolufinancovaný z operačného programu Vzdelávanie. Každé TCM má svoju prioritnú tému, v rámci ktorej vytvára inovatívne programy zážitkového učenia pre deti a mládež a zároveň v danej téme funguje ako znalostné centrum. Podrobnejšie informácie a kontakty nájdete na www.projektpraktik.sk.
6. Centráram odporúčame v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti spolupracovať s dobrovoľníckymi centrami a organizáciami v ich pôsobnosti.

3.1.3. Školský internát

1. V komplexnej výchovno-vzdelávacej činnosti školských internátov sa odporúča systémovo uplatňovať tvorivo-humanistický model výchovy a vzdelávania, v ktorého centre pozornosti je žiak, jeho potreby a záujmy, a to v primeranom pomere s jeho vedením k zodpovednosti za svoj vlastný rozvoj.
2. Rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov s orientáciou na rozvoj ich osobnosti, s cieľom pripraviť ich na aktívny život v otvorenej informačnej a multikultúrnej spoločnosti.
3. Zvýšenú pozornosť venovať zdravému životnému štýlu, prevencii obezity a pohybovým aktivitám.
4. Podporovať účasť vychovávateľov na kontinuálnom vzdelávaní uskutočňovanom prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov.
5. Študentov vysokých škôl sa odporúča ubytovávať v školských internátoch len po ubytovaní všetkých žiakov stredných škôl.

3.2. Špeciálne výchovné zariadenia

1. V špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť a ochranná výchova, sa odporúča uskutočňovať činnosť podľa individuálnych reedukačných programov vypracovaných pre každé dieťa zvlášť.
2. Prijatť účinné opatrenia na posilnenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení v zmysle platnej legislatívy, s cieľom predchádzať

agresivite detí. Počas nočnej prevádzky zabezpečiť službu minimálne dvomi zamestnancami, v prípade umiestnenia žiakov na niekoľkých podlažiach viacerými.

3. Vykonávať reedukáciu v prostredí, približujúcom sa rodinnému prostrediu, podľa možnosti v úzkej spolupráci s rodinou, s využitím individuálneho a skupinového poradenstva a terapie, zabezpečenej kvalifikovanými odborníkmi.
4. Podľa možnosti aktívne zapájať rodičov do reedukačného procesu s dôrazom na spoluprácu odborníkov s rodičmi detí.
5. Spolupracovať so zriaďovateľmi vo veci zverejňovania informácií o aktuálne voľných lôžkových kapacitách v diagnostických centrách a reedukačných centrách s cieľom bezodkladného riešenia umiestnenia dieťaťa na základe jeho potrieb.
6. V súvislosti s periodickými návštevami Európskeho výboru na zabránenie mučeniu a neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT) sa odporúča klásť dôraz na dôkladné dodržiavanie príslušných predpisov a na požiadavky vyplývajúce z Európskeho dohovoru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 26/1995 Z. z.).
7. Pri výkone riadiacej činnosti riaditeľov špeciálnych výchovných zariadení zvýšiť dôraz na dôsledné uplatňovanie práv detí v nich umiestnených a motivovať zamestnancov k prehĺbovaniu ich kompetencií v príslušnej oblasti, vrátane výcvikov na zvládanie agresívneho správania detí.
8. Odporúča sa systematicky zdokonaľovať praktické výchovné zručnosti zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení formou dlhodobých výcvikov v skupinovom poradenstve a v skupinových formách práce s deťmi a mládežou, ohrozenou sociálnou patológiou.
9. V rámci celoročnej činnosti liečebno-výchovných sanatórií sa odporúča poskytovať 3 až 12 mesačné pobyty pre deti a žiakov s poruchami a učenia a/alebo poruchami pozornosti. Odporúča sa klásť zvýšený dôraz na spoluprácu s rodičmi a realizovať spoločné reedukačno-rekondičné pobyty pre deti a rodičov.

3.3. Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

1. V prípade, že pri určení diagnózy dieťaťa alebo inej odbornej intervencii sa využíva spolupráca zamestnancov oboch typov poradenských zariadení, písomné vyjadrenie pre potreby školy vydáva riaditeľ toho poradenského zariadenia, ktoré má dieťa vo svojej starostlivosti podľa príslušných ustanovení školského zákona, vrátane nešťátneho poradenského zariadenia zaradeného v sieti.
2. Vyšetrenie školskej spôsobilosti detí, ktoré svoj oneskorený vývin majú na základe sociálne znevýhodneného prostredia, z ktorého pochádzajú, sa vykonáva podľa § 132 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. CPPPaP.
3. Pri posudzovaní školských schopností detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a pri ich zaradovaní do základnej školy postupovať podľa usmernenia „Postup centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie pri posudzovaní školských schopností detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a pri ich zaradovaní do základnej školy“, ktoré je zverejnené na http://www.minedu.sk/data/files/2986_usmernenie.pdf.
4. Pri zisťovaní školskej spôsobilosti detí venovať osobitnú pozornosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, najmä deťom z marginalizovaných komunít. Ak sa vyšetrením zistí, že dieťa nedosiahlo školskú spôsobilosť z dôvodu SZP, nenavštevuje materskú školu a nie je predpoklad dosiahnutia školskej spôsobilosti v období odkladu školskej dochádzky cielenými postupmi (napr. pravidelnou dochádzkou do materskej školy, stimulačnými a rozvíjajúcimi programami), je vhodnejším postupom zaradenie dieťaťa do nultého ročníka alebo využitie ďalších foriem výchovy a vzdelávania. Odporúčame sledovať deti s odkladom

- začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie.
5. Pri psychologickej diagnostike dieťaťa/žiaka zo SZP odporúčame zvážiť načasovanie diagnostikovania dosiahnutej vývinovej úrovne dieťaťa, používať metodologicky relevantné psychodiagnostické metodiky a zvoliť testovanie s rešpektovaním jazykových a kultúrnych špecifik týchto detí.
  6. OŠ OÚ vytvárajú podmienky na pôsobenie ČŠPP ako zdrojových centier a terénnych špeciálnych pedagógov a podporujú vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov CPPPaP a ČŠPP, vrátane neštátnych poradenských zariadení zaradených v sieti vo svojej územnej pôsobnosti.
  7. Pri poskytovaní odbornej činnosti uplatňovať odborné metódy a postupy, ktoré sú zlučiteľné so psychologickou, špeciálnopedagogickou a liečebnopedagogickou činnosťou, vykonávanou v poradenských zariadeniach.
  8. Pri poskytovaní logopedickej starostlivosti odporúčame poradenským zariadeniam postupovať v súlade s metodickým usmernením č. 2011-5566/23356:14-914, vydaným MŠVVaŠ SR, ktoré upravuje podrobnosti k pôsobnosti, zameraniu a vykonávaniu odborných činností školského logopéda.
  9. Metodickú pomoc pri identifikácii a vzdelávaní detí a žiakov s intelektovým nadaním a ďalšej starostlivosti o tieto deti a žiakov poskytuje VÚDPaP.
  10. Adresár ČŠPP a CPPPaP je zverejnený na www.statpedu.sk v časti Deti a žiaci so zdravotným znevýhodnením – Školská integrácia. Na účel jeho aktualizovania je potrebné zaslať k 15. septembru ŠPÚ – oddeleniu pre špeciálnu pedagogiku, aktuálne kontaktné údaje, a to poštovou adresu, mailovú adresu a telefonický kontakt.
  11. Spolupracovať pri tvorbe IVP najmä so školami, kde nie je zriadené miesto školského špeciálneho pedagóga.
  12. Realizovať programy v oblasti prevencie drogových závislostí a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu (najmä odborné intervencie pre rizikové deti) a preventívne programy a aktivity (besedy, zážitkové bloky) pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu.
  13. V zmysle plnenia vybraných úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, ktorý bol schválený Uznesením vlády SR č. 25 zo dňa 15. januára 2014, sa odporúča zriaďovateľom a riaditeľom školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie:
    - a) podporiť rozvíjanie služieb špeciálnych pedagógov, zdrojové centrá a celoživotné vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím. Podporovať celoživotné vzdelávanie a osobitne vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím,
    - b) podporiť terénnych špeciálnych pedagógov a zdrojové centrá špeciálno-pedagogického poradenstva poskytujúcich podporné služby pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v školách bežného typu,
    - c) zabezpečiť poskytovanie podporných služieb centrami špeciálno-pedagogického poradenstva aj deťom a žiakom chorým a zdravotne oslabeným,
    - d) podporiť rozvoj kariérneho poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím.
  14. Odporúča sa CPPPaP
    - a) realizovať programy v oblasti prevencie sexuálneho násillia páchaného na detoch a prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí, prevencie rizik používania internetu a mobilnej komunikácie, prevencie kyberšikany a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú pomoc rizikovým deťom,
    - b) spolupracovať s riaditeľmi škôl a učiteľmi – koordinátormi prevencie a poskytovať metodickú pomoc pri realizácii školských projektov prevencie.

15. V správach z diagnostických vyšetrení uvádzať jednoznačne druh zdravotného znevýhodnenia alebo iných ŠVVP v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi rezortu školstva (napr. § 94 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z.) a návrh na formu vzdelávania. Uvádzať konkrétne odporúčania na prístup učiteľov k žiakom s poruchami správania, aktivity a pozornosti na vyučovaní, ktoré sa získali pozorovaním priamo vo výchovno-vzdelávacom procese.
16. V súlade s Národným programom duševného zdravia sa odporúča realizovať psychologické programy a diskusie so psychológmi pre deti a žiakov v oblasti duševného zdravia a prevencie rizikového správania s osobitným dôrazom na deti, žiakov a študentov so zdravotným postihnutím.

3.4. Školské účelové zariadenia

3.4.1. Zariadenia školského stravovania

1. Výrobu a výdaj jedál v zariadeniach školského stravovania zabezpečovať podľa
  - a) Materiálno-spotrebných noriem a receptúr, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť pre školské stravovanie a aktualizácií vydaných MŠVVaŠ SR v rokoch 2011-2013,
  - b) Materiálno-spotrebných noriem pre diétny stravovací systém, vydaných MŠVVaŠ SR v roku 2009.
2. Pri príprave jedál v školských jedálňach pri základných a stredných školách pre deti predškolského veku prihliadať na ich vekové potreby a vhodný výber surovín podľa Materiálno-spotrebných noriem a receptúr, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť určených pre vekovú kategóriu A. Z uvedeného dôvodu odporúčame vyhotovovať osobitný jedálny lístok.
3. Suchá strava sa podáva len vo výnimočných prípadoch, napr. v čase havarijných situácií, počas školských výletov a pod. Aj táto strava musí svojím zložením zodpovedať § 24 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
4. Pri poskytovaní stravovania iným stravníkom postupovať podľa § 140 a § 141 zákona č. 245/2008 Z. z. a prevádzkového poriadku zariadenia školského stravovania tak, aby pri stravovaní detí a žiakov nedochádzalo k ohrozovaniu ich zdravotného stavu a kultúry stolovania.
5. Odporúča sa propagovať zdravú výživu formou poskytovania informácií o školskom stravovaní v spolupráci s koordinátormi prevencie. Organizovať ochutnávky jedál zdravej výživy za účasti regionálnej tlače, televízie a pod., aj v čase konania rodičovských združení.
6. Riaditeľ zariadenia školského stravovania spolupracuje s riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia pri:
  - a) zabezpečovaní pedagogického dozoru nad deťmi a žiakmi v čase výdaja stravy v školskej jedálni a vo výdajnej školskej jedálni,
  - b) vypracovaní stravovacieho režimu stanovením prestávky na jedlo a oddych tak, aby prestávky na doplnkové stravovanie a hlavné jedlo zodpovedali fyziologickým potrebám stravujúcich sa detí a žiakov; hlavné jedlo pre žiakov 1. stupňa základnej školy sa podáva najneskôr po 5. vyučovacej hodine a pre žiakov 2. stupňa základnej školy a žiakov stredných škôl po 6. vyučovacej hodine,
  - c) výchove ku spoločenskému správaniu, zásadám zdravej výživy, hygiene a kultúrnemu stolovaniu a pri odstraňovaní negatívnych stravovacích návykov detí a žiakov,
  - d) zabezpečovaní podnikateľskej činnosti,
  - e) realizácii celospoločenských programov podpory zdravia,
  - f) zabezpečovaní diétného stravovania deťom a žiakom,

- g) poskytovanie dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a žiaka ohrozeného sociálnym vylúčením (dotácie v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky) nahlasovaním, či sa dieťa alebo žiak zúčastňuje na výchove a vzdelávaní v materskej škole a v základnej škole, a to prostredníctvom asistenta učiteľa.
7. Ak je v škole alebo v školskom zariadení v prevádzke automat alebo bufet, ktorý je dostupný deťom a žiakom, riaditeľ školy, školského zariadenia zabezpečí, aby sortiment tovaru bol výživovo hodnotný a neobsahoval alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu, energetické nápoje a tabakové výrobky. V rámci realizácie cieľov Národného diabetologického programu riaditeľom škôl a školských zariadení sa odporúča neumiestňovať v priestoroch školy reklamy na nezdravé potraviny.
  8. Na minimalizáciu zdravotných rizík pri výrobe jedál a nápojov sa v zariadeniach školského stravovania používa e-model HACCP a prevádzkový poriadok a metodická príručka pre verejné obstarávanie potravín v zariadeniach školského stravovania vydané MŠVVaŠ SR v roku 2013.
  9. Sledovať plnenie odporúčaných výživových dávok v zariadeniach školského stravovania za časové obdobie jedného mesiaca a výsledky plnenia porovnávať s povoleným percentuálnym rozdielom podľa § 10 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania; pre žiakov základných škôl nie je možné pripravovať jedlá na výber (mäsité, múčne a pod.).
  10. Pri zabezpečovaní vzdelávania zamestnancov zariadení školského stravovania sa odporúča účasť na aktivitách Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov a Združenia pre zdravie a výživu s garanciou ministerstva.

4. UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ

1. Informácie k učebnicovej politike MŠVVaŠ SR sa nachádzajú na <https://edicnyportal.iedu.sk/>, kde sú zverejnené informácie o učebniciach, výberových konaniach na nové učebnice, o distribúcii učebníc a taktiež objednávkový formulár pre učebnice, ktoré poskytuje MŠVVaŠ SR školám na základe ich objednávky.
2. Objednávacie konanie na nákup učebníc pre školský rok 2015/2016 sa bude realizovať výlučne vyplnením objednávky cez <https://edicnyportal.iedu.sk/sk/objednavanie-ucebnic>. O termínoch začatia a ukončenia objednávacieho konania budú školy informované prostredníctvom tohto webového sídla.
3. Po ukončení objednávacieho konania na nákup učebníc si môžu objednať učebnice len novozriadené školy. Dodatočne si budú môcť spresniť objednávku učebníc pre 1. ročník všetky školy podľa počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka v termíne do konca februára 2015. Počty objednaných učebníc budú kontrolované porovnaním s údajmi zo štátneho výkazu – školského registra detí, žiakov a poslucháčov. Objednávky môžu byť pred distribúciou upravované.
4. Národný register učebníc, t. j. zoznam učebníc, učebných textov a pracovných zošitov, ktorým bola vydaná schvaľovacia alebo odporúčacia doložka ministerstva, je zverejnený na <https://edicnyportal.iedu.sk/sk/o-portali>. Digitálne verzie učebníc a ďalšie voľne prístupné učebné materiály a odporúčanú literatúru môžu základné a stredné školy využívať prostredníctvom webového sídla: www.eaktovka.sk.
5. Všetky nové učebnice sa posudzujú podľa kritérií na hodnotenie kvality učebníc, ktoré sú dostupné na www.statpedu.sk a www.siov.sk. Kvalitu učebníc a ich súlad so ŠVP posudzujú recenzenti z registra recenzentov. Register recenzentov je zverejnený na <https://edicnyportal.iedu.sk/sk/o-portali>.

6. Odporúča sa pedagógom, ktorí majú záujem stať sa recenzentmi, odborníkmi na posúdenie kvality učebníc a ich súladu so ŠVP, aby po splnení stanovených kritérií na recenzentov uvedených na www.statpedu.sk a www.siov.sk, písomne predložili ŠPÚ alebo ŠIOV svoj návrh.
7. Na <https://edicnyportal.iedu.sk/> je zverejnený zoznam zostatkových zásob titulov nereformných učebníc a učebných textov, ktoré sú k dispozícii školám na objednanie pre potreby doplnenia knižničného fondu v školských knižniciach.
8. Schválené vzory dokladov o vzdelaní, pedagogickej, ďalšej a inej dokumentácie MŠVVaŠ SR zverejňuje na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo v časti Pedagogická dokumentácia a iné tlačivá – Knižnica vzorov pedagogickej dokumentácie a dokladov.

5. KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

1. MŠVVaŠ SR zverejňuje a aktualizuje zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania; zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie, alebo im bola akreditácia zrušená; legislatívny rámec pre kontinuálne vzdelávanie; vzory žiadostí o akreditáciu vzdelávacích programov; vzor vzdelávacieho programu; vzor súhlasu garanta; doklady k žiadosti na priznanie kreditov za absolvované vzdelávanie v zahraničí a usmernenie pre žiadateľov k predkladaniu žiadostí a programov dopĺňujúceho pedagogického štúdia (ďalej len „DPŠ“) o akreditáciu (vzor žiadosti o akreditáciu DPŠ, štruktúra programu DPŠ, súhlas garanta programu DPŠ). Informácie sú zverejnené na www.minedu.sk v časti „rýchly prístup“ „akreditácie“ „kontinuálne vzdelávanie“
2. MPC zabezpečuje a vykonáva kontinuálne vzdelávanie v súlade so znením zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov, vrátane povinného vzdelávania pre vedúcich pedagogických zamestnancov a vedúcich odborných zamestnancov. Informácie sú zverejnené na www.mpc-edu.sk.
3. MPC je organizáciou pre uskutočňovanie 1. a 2. atestácie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení. Žiadosti o vykonanie atestácie sa podávajú v termíne do 30. júna alebo do 31. decembra spolu s atestačnou prácou. Aktuálne informácie sú zverejnené na www.mpc-edu.sk
4. MPC realizuje národné projekty spolufinancované z operačného programu Vzdelávanie:
  - a) Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania,
  - b) Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov,
  - c) Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít,
  - d) Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy,
  - e) Aktivizujúce metódy vo výchove.
 Ponuky vzdelávacích aktivít v rámci uvedených projektov a spôsob prihlasovania MPC priebežne zverejňuje na www.mpc-edu.sk alebo na portáloch príslušných projektov, ktorých webové sídla sú uvedené v prílohe č. 3.
5. ROCEPO pokračuje v kvalifikačnom vzdelávacom programe „Kvalifikačné vzdelávanie pre vychovávateľov a pedagogických asistentov v školách a školských zariadeniach“ s dobou platnosti do 31. 12. 2015 v súlade s § 61a ods. 8 zákona č. 317/2009 Z. z.

6. ŠIOV realizuje aktualizčné vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl prostredníctvom národného projektu „Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou ŠkVP“. Informácie sú zverejnené na www.siov.sk
7. ŠIOV zabezpečuje aktualizčné vzdelávanie učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy:
  - a) Ako zvládnuť stres za katedrou a prevencia syndrómu vyhorenia,
  - b) Modulárne vzdelávania a príprava – tvorba vzdelávacích programov pomocou modulov.
8. Ekonomická univerzita v Bratislave organizuje pre učiteľov program kontinuálneho vzdelávania „Vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl k finančnej gramotnosti“, ktorého účastníci dostanú metodickú príručku k finančnej gramotnosti. Informácie sú zverejnené na www.nhf.euba.sk.
9. Pedagogickí a odborní zamestnanci môžu získať základné zručnosti a prehĺbiť existujúce zručnosti s IKT vo vzdelávacích programoch kontinuálneho vzdelávania, organizovaných Školskými výpočtovými strediskami, ktoré sú pracoviskami Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky.
10. Zriaďovateľom a zamestnávateľom škôl a školských zariadení sa odporúča podporiť vzdelávanie pedagogických zamestnancov aj mimo ročného plánu kontinuálneho vzdelávania, ak je v súlade so zaradením zamestnanca a cieľov školy.

6. CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

1. Školám sa odporúča zapojiť sa do programu Európskej únie v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu Erasmus+, ktorý okrem iného podporuje vzdelávaciu mobilitu a vytváranie medzinárodných partnerstiev. Podrobné informácie sú zverejnené na www.erasmusplus.sk.
2. Stredné školy, školy pre žiakov so ŠVVP, základné umelecké školy, jazykové školy získavajú akreditáciu pre vzdelávacie programy zodpovedajúce študijným odborom alebo učebným odborom, ktoré sú uvedené pre príslušnú školu v sieti. Na vzdelávacie programy vedúce k úplnej alebo čiastočnej kvalifikácii získavajú stredné školy potvrdenie o akreditácii bez správneho poplatku.
3. Stredné školy môžu v súlade so zákonom o celoživotnom vzdelávaní požiadať o udelenie oprávnenia na vykonávanie skúšky na overenie odbornej spôsobilosti. Úspešným absolvovaním skúšky získava absolvent osvedčenie o úplnej alebo čiastočnej kvalifikácii. Proces overovania odbornej spôsobilosti sa riadi podľa zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 315/2012 Z. z. Informácie sú zverejnené na <http://isdv.fri.uniza.sk/>.
4. Odporúčame školám zapojiť žiakov vo veku 15 – 17 rokov, pedagogických zamestnancov a pracovníkov s mládežou do vzdelávacích aktivít v rámci národného projektu KomPrax – Kompetencie pre prax, ktorý zabezpečuje IUVENTA. Viac informácií na www.komprax.sk.
5. ŠPÚ je prijímateľom projektu spolufinancovaného z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky „Inovatívne vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov základných škôl za účelom zvýšenia ich interkultúrnych kompetencií vo vzdelávacom procese rómskych žiakov“. Informácie o projekte budú priebežne aktualizované na <http://www.statpedu.sk/sk/Projekty/EEA-GRANTS/O-projekte.alej>.

7. ÚČINNOSŤ

Pedagogicko-organizačné pokyny nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2014.

Príloha č. 1

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2014/2015

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		29. október 2014 (streda)	30. október – 31. október 2014	3. november 2014 (pondelok)
vianočné		19. december 2014 (piatok)	22. december 2014 - 7. január 2015	8. január 2015 (štvrtok)
polročné		30. január 2015 (piatok)	2. február 2015 (pondelok)	3. február 2015 (utorok)
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	13. február 2015 (piatok)	16. február - 20. február 2015	23. február 2015 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	20. február 2015 (piatok)	23. február - 27. február 2015	2. marec (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	27. február 2015 (piatok)	2. marec - 6. marec 2015	9. marec 2015 (pondelok)
veľkonočné		1. apríl 2015 (streda)	2. apríl - 7. apríl 2015	8. apríl 2015 (streda)
letné		30. jún 2015 (utorok)	1. júl 2015- 31. august 2015	2. september 2015 (streda)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2015/2016

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		28. október 2015 (streda)	29. október – 30. október 2015	2. november 2015 (pondelok)
vianočné		22. december 2015 (utorok)	23. december 2015 – 7. január 2016	8. január 2016 (piatok)
polročné		29. január 2016 (piatok)	1. február 2016 (pondelok)	2. február 2016 (utorok)
jarné	Košický kraj, Prešovský kraj	12. február 2016 (piatok)	15. február – 19. február 2016	22. február 2016 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	19. február 2016 (piatok)	22. február – 26. február 2016	29. február 2016 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	26. február 2016 (piatok)	29. február – 4. marec 2016	7. marec 2016 (pondelok)
veľkonočné		23. marec 2016 (streda)	24. marec – 29. marec 2016	30. marec 2016 (streda)
letné		30. jún 2016 (štvrtok)	1. júl – 2. september 2016	5. september 2016 (pondelok)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2016/2017

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		27. október 2016 (štvrtok)	28. október – 31. október 2016	2. november 2016 (streda)
vianočné		22. december 2016 (štvrtok)	23. december 2016 – 5. január 2017	9. január 2017 (pondelok)
polročné		2. február 2017 (štvrtok)	3. február 2017 (piatok)	6. február 2017 (pondelok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj Trnavský kraj	17. február 2017 (piatok)	20. február – 24. február 2017	27. február 2017 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	24. február 2017 (piatok)	27. február – 3. marec 2017	6. marec 2017 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	3. marec 2017 (piatok)	6. marec – 10. marec 2017	13. marec 2017 (pondelok)
veľkonočné		12. apríl 2017 (streda)	13. apríl – 18. apríl 2017	19. apríl 2017 (streda)
letné		30. jún 2017 (štvrtok)	3. júl – 31. august 2017	4. september 2017 (pondelok)

Príloha č. 2

Nové všeobecne záväzné právne predpisy

- a) Zákon č. 81/2013 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení zákona č. 560/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- b) Zákon č. 312/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- c) Zákon č. 464/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- d) Nariadenie vlády č. 441/2013 Z. z., ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme,
- e) Nariadenie vlády SR č. 507/2013 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.

Nové rezortné predpisy

- a) Metodické usmernenie č. 35/2013 na uplatňovanie kritérií pri určovaní počtu tried prvého ročníka stredných škôl pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku,
- b) Smernica č. 50/2013, ktorou sa určuje postup obvodného úradu v sídle kraja pri potvrdzovaní obce ako školského úradu a pri posudzovaní odborného zabezpečenia činnosti obce a samosprávneho kraja ako školských úradov,
- c) Smernica č. 29/2013, ktorou sa určuje postup pri poskytovaní finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na riešenie havarijných situácií,
- d) Metodický pokyn č. 30/2013, ktorým sa mení pokyn č. 12/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa určuje postup škôl a školských zariadení pri vykonávaní podnikateľskej činnosti,
- e) Metodické usmernenie č. 8/2014, ktorým sa mení a dopĺňa metodické usmernenie č. 9/2010-R o overovaní odbornej spôsobilosti žiakov stredných odborných škôl na vykonávanie činnosti na technických zariadeniach elektrických ako elektrotechnik,
- f) Metodický pokyn na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím,
- g) Metodický pokyn na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- h) Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole schválilo MŠVVaŠ SR 10. apríla 2013 s účinnosťou od 1. septembra 2013 a je uverejnený na www.minedu.sk www.statpedu.sk.

Platné koncepcie a stratégie

- a) Koncepcia rozvoja výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 – 20 rokov (projekt „MILÉNIUM“)
- b) Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín

- c) Koncepcia vyučovania slovenského jazyka a literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským
- d) Národný akčný plán pre deti na roky 2013 – 2017
- e) Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014
- f) Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 – 2016
- g) Národný program prevencie HIV/AIDS v SR na roky 2013 - 2016
- h) Národná protidrogová stratégia na roky 2013 – 2020
- i) Národná stratégia na ochranu detí pred násilím

Príloha č. 3

Národné projekty spolufinancované z prostriedkov operačného programu Vzdelávanie

- a) KomPrax – Kompetencie pre prax (<http://www.iuventa.sk/sk/KomPrax/Home.alej>)
- b) PRAKTIK - Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou (<https://www.iuventa.sk/sk/sub/projektpraktik/Domov-1.alej>)
- c) Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania (<http://www.mpc-edu.sk/projekty/vzdelavanie-pedagogickych-zamestnancov-materskych-skol-ako-sucas>)
- d) Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov (<http://www.mpc-edu.sk/projekty/profesijny-a-karierovy-rast-pedagogickych-zamestnancov>)
- e) Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komún (<http://www.mpc-edu.sk/projekty/vzdelavanie-pedagogickych-zamestnancov-k-inkluzii-marginalizovan>)
- f) Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy (<http://www.mpc-edu.sk/projekty/inkluzivny-model-vzdelavania-na-predprimarnom-stupni-skolskej-su>)
- g) Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy (<http://www.skolskysport.sk/index.cfm?module=ActiveWeb&page=WebPage&s=narodny-program-zvysenie-kvalifikacie-ucitelov-telesnej-a-sportovej-vychovy>)
- h) Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov (<http://www.siov.sk/narodny-projekt-vzdelavania-ucitelov-v-suvistosti-s-tvorbou-skolskych-vzdelavacich-programov/11406s#projekty>)
- i) Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií (<http://www.siov.sk/narodne-projekty-/24502s>)
- j) Rozvoj stredného odborného vzdelávania (<http://www.siov.sk/rozvoj-stredneho-odborneho-vzdelavania-rsov/24505s>)
- k) Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami (<http://www.siov.sk/narodny-projekt-/24512s>)
- l) Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách (<http://www.statpedu.sk/sk/Projekty/Projekt-CJ.alej>)
- m) Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety (<http://www.digitalnevzdelavanie.sk/>)
- n) Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí (<http://www.vudpap.sk/sk/projekty/>)
- o) Aktivizujúce metódy vo výchove (<http://www.mpc-edu.sk/projekty/aktivizujuce-metody-vo-vychove>)
- p) Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania (http://www.nucem.sk/sk/projekt_esf/project/21).

Národné projekty spolufinancované z prostriedkov operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS)

- a) Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva (www.digiskola.sk).